

**Branislav Hriňák
Anna Valkovičová
Klaudia Veselá**



Pravopisný semafor

7



ORBIS PICTUS ISTROPOLITANA

Autori

Mgr. Branislav Hriňák
Mgr. Anna Valkovičová
Mgr. Klaudia Veselá

Lektori

Mgr. Daniela Baničová
prof. PaedDr. Jana Kesselová, CSc.
PaedDr. Dana Vasilová, PhD.
Mgr. Eva Zaputílová

Dizajn

Ing. Danka Pohlodová

Dizajn obálky

Mgr. art. Mária Čorejová

Ilustrácie

Viktor Csiba

Vydal ©

Orbis Pictus Istropolitana,
spol. s r. o.
Miletičova 7, 821 08 Bratislava
v roku 2020 (AP)

Zodpovední redaktori

Mgr. Branislav Hriňák
Mgr. Lucia Demková

Jazyková redaktorka

Mgr. Ing. Danica Mjartanová

Všetky práva vyhradené.
Kopírovať, rozmnožovať
a šíriť toto dielo alebo
jeho časť v akejkoľvek
podobe bez súhlasu
vydavateľstva je trestné.

ISBN 978-80-8120-863-8

Vitaj v siedmom ročníku!

Aj tento rok ťa bude sprevádzať Semafor na cestách slovenčinou. Pripravili sme pre teba zaujímavé, poučné, ale aj vtipné texty plné príbehov. Okrem pravopisu si precvičíš takmer všetko, s čím sa stretnieš tento školský rok na hodinách slovenského jazyka. A možno ťi nakoniec cudzie slová nebudú až také cudzie. Neboj sa, v Pravopisnom semafore nezablúdiš! Každá téma obsahuje tri farebne odlíšené kroky:



ZASTAV A ROZHLIADNI SA

Krátke opakovanie učiva.



PRIPRAV SA

Úlohy na precvičovanie.



MÔŽEŠ POKRAČOVAŤ

Úlohy na overenie toho, čo už vieš.



CIEĽOVÁ ROVINKA

Úlohy na zopakovanie celého
tematického celku.

Tak pod', Semafor ťa už čaká!

Autori

Citovaná literatúra

Alžbety Báthoryová. In: *cachtickyhrad.sk* [online] [cit. 2019-06-15]. Dostupné na: <https://cachtickyhrad.eu/alzbeta-bathoryova/>.
Gombrich, E. H.: *Stručné dejiny sveta pre mladých čitateľov*. Slovart: Bratislava, 2008, s.150 – 151. ISBN 80-8085-478-2.
Grimm, J. – Grimm, W.: Jež a zajac. In: *Rozprávky*. Mladé letá: Bratislava 1963, s.16 – 17.
Ignatzy, P.: Ako sa to všetko začalo. In: *Autá*. Schwäger&SteileinVerlagGmgH: Köln, 2015, s. 6 – 7. ISBN 978-3-86233-512-1.
Lacko, L.: Ako kráčajú roboti? In: *PC Revue*, roč. 27, č. 11. Digital Vision: Bratislava, 2019, s. 15. ISSN 1335-0226.
Makarová, S.: Aby sa vyrovnali mužom v boji, obetovali znak ženskosti. In: *korzar.sme.sk* [online] Petit Press © 2019 [cit. 2019-06-04]. Dostupné na: <https://korzar.sme.sk/c/4417256/aby-sa-vyrovnali-muzom-v-boji-obetovali-znak-zenskosti.html>.
Najväčšie ozruty kozmu: Ozruty medzi planétami, galaxiami aj čiernymi dierami. In: *invivomagazin.sk* [online]. The Last Corporation © 2019 [cit. 2018-12-12]. Dostupné na: https://invivomagazin.sk/najvacsie-objekty-kozmu-ozruty-mezdi-planetami-galaxiami-aj-ciernymi-dierami_219.html.
Olympijské hry (história, rekordy, športy, zaujímavosti). In: *SME* [online]. Petit Press © 2019 [cit. 2018-04-07]. Dostupné na: <https://sport.sme.sk/c/20730350/olympijske-hry.html>.
Tibenská, E. a kol.: *Slovenský jazyk pre 9. ročník ZŠ*. Orbis Pictus Istropolitana: Bratislava, 2003, s. 19. ISBN 80-7158-419-3.
Top 10: Neobvyklé rekordy. In: *aktuality.sk* [online]. Ringier Axel Springer SK © 2019 [cit. 2019-05-05]. Dostupné na: <https://www.aktuality.sk/clanok/193380/top10-neobvykle-rekordy/>.
Veľkonočné zvyky a tradície – viete aký majú význam? In: *Nový čas* [online]. FPD Media © 2019 [cit. 2019-06-13]. Dostupné na: <https://www.cas.sk/clanok/246791/velkonocne-zvyky-a-tradicie-viete-aky-maju-vyznam/>.
Vývojom zabudnuté svaly: Aký je ich pôvod a koľkým z nás chýbajú? In: *invivomagazin.sk* [online]. The Last Corporation © 2019 [cit. 2018-12-13]. Dostupné na: https://invivomagazin.sk/vyvojom-zabudnute-svaly-aky-je-ich-povod-a-koľkym-z-nas-chybaju_420.html.
Williams, D.: *Babka gaumerka*. Slovart: Bratislava, 2013, s. 74 – 75. ISBN 978-80-5560-786-3.

**Branislav Hriňák
Anna Valkovičová
Klaudia Veselá**



Pravopisný semafor

7

a 2. ročník GOŠ



ORBIS PICTUS ISTROPOLITANA



Neutrálne a citovo zafarbené slová

1 Dopln chýbajúce tvary slov do tabuľky.

Kladne citovo zafarbené	Neutrálne	Záporne citovo zafarbené
	dievča	
		nosisko
ručička		
		klobúčisko
kocúrik		
	nôž	

2 Dopln chýbajúce písmená.

Vtáč...k... si pred naš...m domo..... postav...li nové hniezdočko. Večer za-fúkało vetr.....sko, až som sa bála, ab... z hniezda nev...padl.... Na druh....deň sme ja, m...j ocko a m...j mal... braček postav...l... vtáč...kom dre-ven.... domček. Pripevnili sme ho na obrovské dub....sko ne....aleko ich hniezda. Večer už bol... vtáč...k... v našom domček..., kde im bolo určite tepl....čko. Občas jeden z nich v...šiel na b...dielko, veselo zašv...toril a op...ť sa schoval dn.... Nevieľ, či sa chcel len poďakovať alebo sa len nafukoval pred ostatn....m.... No bola som ve....mi šťas....ná, že sa im v novom b...dielku páči.

3 V úlohe č. 2

- zakrúžkuj kladne citovo zafarbené slová,
- podčiarkni záporne citovo zafarbené slová.

Rozlišuj:

- **bidlo** – tyč, žrdka;
- **bydielko** – bydlisko, bývanie.



4 Vyber možnosť, v ktorej sú všetky slová citovo zafarbené.

- hmkať, dedko, lastovička, pekne
- bzučať, opica, známka, pomaličky
- kvíliť, jemnunko, braček, psisko

Tvorenie slov



1 a) Dopln i/í, y/ý v texte.

Podľa trad.....cie sa ľudia na Veľk.....piatok chod.....l.....um.....vať do potoka, ab.....sa im v.....h.....bali chorob.....Nieked.....sa chlapc.....potápal.....a sna-ž.....l.....sa ústam.....zobrať zo dna kamienok, ktor.....potom prehod.....l.....ľavou rukou za hlavu, abych potom nebolel.....zub.....cel.....rok. V.....rob-covia text.....l.....í napriadl.....pašiové n.....te. T.....m.....urob.....l.....zopár stehov, ktoré potom ochrán.....l.....celú rod.....nu pred zarieknutím a zl.....m.....duchm.....Košeľa už.....tá pašiov.....m.....n.....ťami chrán.....la aj pred bleskam.....

Veľkonočné zvyky a tradície - viete aký majú význam?, www.novycas.sk (upravené)

b) Zakrúžkuj predpony v slovesách.



2 V slovách oddel' zvislou čiarou

a) slovotvorné predpony:

odpočítať, predčítať, vztýčiť, uskočiť, zaväzovať, nechcieť, zastaviť sa, zapáchať, ponárať, vyhodiť, dobíjať, skladať.

b) slovotvorné prípony:

vežička, chlapček, ranený, číňanka, kamenný, vanilková, cenník, kolegyňa, okatý, noštek.



3 Vznikli všetky slová skladaním? Podčiarkni len zložené slová.

prstoklad, spolužiak, stroskotanec, svättojánsky, životospráva, svedomie, ťažkopádny, škorpión, spolujazdec, myšlienka, záškolák, hnedooká, samočistiaci, prvorodená, stavbyvedúci, korčuľovanie, zemepis, popolavý, prvohory, krasokorčuľovanie, kosačka, kolobeh, mrakodrap

4 Vytvor ženský rod daných slov.

znalec –	prvák –	obchodník –
riaditeľ –	maliar –	športovec –
mäsiar –	herec –	správca –
dôchodcovia (pl.) –	nájomníci (pl.) –	

Podstatné mená



1 a) Doplň správne písmená a podčiarkni životné podstatné mená mužského rodu.

Pod pr...sn...m dozorom n...šho uč...teľa sme sa v...dali za sprievodk...ňou. Ukazovala nám vzácne obraz..., soch..., rozprávala o h...stóri... zámku a o zauj...mavostiach zo života panovn...kov. Občas sa niekto dotkol aj náb...tku, a tak sme počuli v...zváňať alarm. Napokon sme z...šli do hradnej jask...ne, kde sa nachádzala aj studňa. Keď sa chcel Martin pochváliť nov...m mob...lom a posviet...ť na dno studne, mob...l mu v...padol z ruk... Ozvalo sa len tiché č...up. Žia..., n...kto z nás nest...hol zrátať, ko...ko sekún... to trvalo, a tak h...bka studne ostala tajomstvom. Uč...teľ Martina nepochválil. M...slím si, že an... jeho rod...čia nebudú nad...ení. Z v...letu sa teda vrát...lo tr...dsaťdva hláv, no iba tr...dsaťjeden mob...lo.... A aké z toho pl...nie ponaučenie? P...cha predchádza pád.

b) Neživotné podstatné mená mužského rodu podčiarkni vlnovkou.

c) Podstatné mená ženského rodu zakrúžkuj.



2 a) Urči, či sú zvýraznené podstatné mená konkrétne (K) alebo abstraktné (A).

Naša **škola** je po rekonštrukcii. ☐ Náš dedo je stará **škola**. ☐
Keď som bol malý, **jazyk** mi primrzol o stĺp. ☐ Na tejto strednej škole sa učí nemecký a anglický **jazyk**. ☐ Učím sa hrať na **čelo**. ☐
Na **čele** našej skupiny je môj otec. ☐ Na Vianoce som rodičom kúpila spoločenskú **hru**. ☐ Naša prvá **hra** sa skončila nerozhodne. ☐
Viazanie na lyžiach bolo veľmi pevné. ☐ Na lúke je **viazanie** kytíc najjednoduchšie. ☐ V plávaní je začiatočník, ešte len také mladé **ucho**. ☐ Aby držal krok s rockovou módou, zavesil sa aj on niekoľko náušník na **ucho**. ☐

b) Zakrúžkuj správnu odpoveď.

Pri zvýraznených slovách z úlohy 2 a) sa mení ich:

A. rod.

B. číslo.

C. význam.

3 Podčiarkni všetky podstatné mená. Nenechaj sa nachytať!

Ponáhľali sme sa na bratovu stužkovú. Ako naschvál sme všade stáli na červenej. Mamina si v zrkadielku neustále kontrolovala, či jej ešte drží fúkaná. Otec bol nervózny, lebo starký, ktorého sme mali cestou vyzdvihnúť, nás už určite čakal pred domom. Naložili sme starkého, prefrčali rýchlo na blikajúcu zelenú a zaparkovali. Recepčný nás nasmeroval do sály. Tá bola krásne vyzdobená a hneď pri dverách sme stretli niekoľko známych. O chvíľu k nám prišiel hlavný a usadil nás. Sedeli sme vedľa učiteľov, takže som videla bratovu triednu. Pripili sme si šampanským a slávnosť sa mohla začať.



4 Správne doplň tabuľku.

	Rod	Číslo	Pád	Vzor	N pl.	G pl.
		sg.	N	chlap		nájomníkov
problému	M					
		pl.	L		cesty	
gesto				mesto		
		pl.	A		oblasti	
mydla	S					
	Ž	sg.	A		radý	
		pl.				sídel/sídiel
radu		sg.	G			

5 Slová daj do určeného tvaru a napíš ich vzor.

syn (N pl.) boj (I pl.)
 zmija (G pl.) obchodníčka (L pl.)
 dieťa (D pl.) líce (A pl.)
 predtucha (G pl.) idea (G pl.)

Prídavné mená



1 a) Doplň chýbajúce písmená a podčiarkni všetky prídavné mená.

Okrúhl.... tajnostkár na neb.... t....ch....čko pozoroval nočn.... les, ktor....
d....chal jemn....m chladn....m vetrom. List.... na stromoch saahunko
zachveli v r....tme jehoahodného nočného tanca. Kde-tu sa objav....l....
i ostráž....té oči stromu, ktoré z jeho dut....n t....cho pozoroval.... čas
do brieždenia. Cel.... les mlčk.... odpočíval. Do nového dňa ich prebudí
až ran....á rosa svojimi vlažn....m.... slzam.... a pav....čia sieť sa bude op....ť
l....gotať, keď sa na ňu usmeje zubat.... kamarát. Mot....l.... let prezrad....,
ktoré kvet.... v....ňo.... najviac ozdobujú les a znova sa n....m ro....nesie
kukučk....na pieseň.

b) Zakrúžkuj prídavné mená s pravidelným stupňovaním.

2 Doplň i/í, y/ý a čiarou spoj prídavné meno s vhodným prirovnaním.

červen....	kučerav....	ako baran	ako Xant....pa
múdr....	ako Šalamún	ako muľ....ca	
hašter....vá	dotierav....	ako rak	ako kostolné m....ši
tvrdohlav....	ako mot....lie kr....dla		
krehk....	chudobn....	ako much....	



3 a) Doplň do prirovnaní správne i/í, y/ý.

dobr.... ako med	sviež.... ako letn.... dážď	mal.... ako hrášok
vlas.... r....dze ako zlato	horúc.... ako oheň	ľahk.... ako pierko
pekn.... ako obrázok	zl.... ako čert	hladn.... ako vlk

b) Doplň chýbajúce písmená.

P....š.... sa cudz....m per....m.	S....t.... hladnému never....
T....chá voda breh....m....je.	Zb....t.... ako pes.
Ísť sl....mač....m tempom.	Dobr.... tovar sa sám chvál....

- 4** Utvor zložené prídavné mená zo slovných spojení v určenom tvare a spoj ich čiarou s vhodným podstatným menom.

pravý uhol (L sg.)

rastlinami

nová doba (G sg.)

trojuholníku

vysoká hora (I pl.)

skutky

hodný chvály (N pl.)

umenia

-  **5** Doplň i/í, y/ý a podčiarkni prídavné mená. Urč ich vzor.

S Adamom sme sa v.....brali do mestského parku. Počas letn.....ch dní sa tam dá ukr.....ť pred horúc.....m slnkom a pr.....jemne schladiť v korunách storočn.....ch dubov. Stretli sme tam aj Luciu, Adamovu lásku. Ten sa hneď cel..... červenal. Lucia tam nebola sama. Petra a Nina jej rob.....li veselú spoločnosť, k.....m sa Luc.....in mal..... brat hral s kamarátm..... Naháňali pestrofarebné mot.....le a snaž.....li sa ich ch.....tiť do mot.....lích siet..... Lucia sa pozrela na Adama L.....ščím pohľadom, no Adam sa tváril nad vecou. Priateľsk..... som ho potľapkal po plec..... a radšej sme sa pobrali in.....m smerom.

- 6** Zo zvýraznených podstatných mien v zátvorkách utvor správne privlastňovacie prídavné meno. Slovné spojenia napíš v určenom tvare.

(včela – druhové) kráľovná (I sg.)

(tiger – individuálne) úlovok (A pl.)

(bobor – druhové) mláďa (N pl.)

(slimák – druhové) tempo (I sg.)

(koza – druhové) mlieko (I sg.)



1 Dopln do viet správne zámená z ponuky.

(mojím, mojim, zaň, zaňho, 2 x jeho, 2 x ich, nás, ním, nim)

S bratom sú samé problémy.
rodičom sa z toho občas stavajú vlasy dupkom.
Býva k aj drzý. Niekedy dosta-
nem trest, lebo som vraj starší brat.
Pre prchkú povahu ho prihlásili na box.
Rozumiem pohnútkam. Aspoň si vybiije
energiju. Cena kurzu však nepotešila,
no zaplatili Verím, že sa to s
čoskoro zlepší a budú z najlepši kamaráti.



2 Dopln vo vetách i/í, y/ý a podčiarkni osobné privlastňovacie zámená.

Do našej tried... zav...tala inšpektorka. Sedela za nami a jej pr...sn...
pohľad sme c...tili na chrbtoch. Pre...stovala si môj zošit a aj zošit
môjho spolužiaka Mareka. Mňa pochvál...la, no z jeho zošita bola
zhrozená. Z tváre jej bolo možné čítať nespokojnosť. Učiteľka ani
ned...chala. Nakoniec mu doň niečo nap...sala a zošit Marekov... vrátila.
Keď ho otvor...l, bolo v ňom toto: Zošit je tvojou v...z...tkou. A nabudúce
doň už nekresli moju podob...zeň!



3 Zvýraznené slová nahrad' vhodnými zámenami. Do zátvorky napíš, v ktorom páde sú.

Dnes otvorili v meste (.....) nový obchod s obuvou. Mama nás
tam so sestrou (.....) zaviedla. Sestru (.....) viedla mama,
ja už som si topánky (.....) vyberal sám. Sestre (.....)
sa najviac páčili červené botasky. Nechcela bez topánok (.....)
odísť. Vraj to bola láska (.....) na prvý pohľad. V pondelok sme už
kráčali do školy (.....). Sestra (.....) v botaskách
(.....), ja s poltopánkami (.....).



1 V texte podčiarkni neplnovýznamové slovesá. Plnovýznamové sloveso BYŤ zakrúžkuj.

Zazvonilo a hodina sa mohla začať. Kým učiteľ prišiel do triedy, Hugo začal diktovať päťminútovku. Trvalo to však hodnú chvíľu, lebo niektorí ešte stále neboli na svojich miestach. S príchodom učiteľa celá trieda musela utíchnuť. Hugo mal ešte zopakovať všetkých desať slovných spojení, no na pokyn učiteľa si sadol. V triede ostalo ticho.

„Kto chce odovzdať päťminútovku na oznámkovanie?“ spýtal sa učiteľ. Všetci by sa najradšej pod zem prepadli. Vtom sa učiteľ pozrel na mňa. Nasucho som preglgla a v duchu sa začala modliť. Nakoniec vyvolal Patrika a Filipa, ktorí ostali zdesení. Pre budúcnosť už vedia, že vyrušovať sa nemá.



2 Napíš slovesá v určenom tvare.

kúpiť si (1. os. sg., podmieňovací spôsob, prítomný čas)

čítať (2. os. pl., rozkazovací spôsob, prítomný čas)

chváliť (3. os. pl., oznamovací spôsob, minulý čas)

prestať (2. os. sg., podmieňovací spôsob, minulý čas)



3 V každej vete farebne zvýrazni sloveso a doplň tabuľku.

	Osoba	Číslo	Čas	Spôsob
Ela a Eva sa budú učiť fyziku.				
Z tej písomky by chcela jednotku.				
Počas testu nediskutujte!				
Počas výkladu učiteľa nastala vrava.				
Požičal by si mi modré pero?				
Peter, sústred' sa na test!				



1 Dopln tabuľku.

Základný stupeň	2. stupeň	3. stupeň
		najkrajšie
	horšie	
		najpútavejšie
	sladšie	
pomaly		
		najužšie
blízko		



2 Farebne rozlíš príslovky a predložky.

- Stále chodí **okolo**. • Sedia **okolo** stola.
- Pomaly stúpala **hore** dedinou. • Vystúpili celkom **hore**.
- Spustili sa úplne **dolu**. • **Dolu** tvárou jej tiekli slzy.
- Priblížili sa úplne **blízko**. • Ocitli sa **blízko** hraníc.
- Zostali ukrytí **vnútri**. • **Vnútri** vety mu chýbalo slovo.



3 a) Vo vetách podčiarkni príslovku a napíš nad ňu druh: miesta (M), času (Č), spôsobu (S), príčiny (P).

Najhorší deň v mojom živote! Znechutene som pozeral na televízor. Zase nefunguje. A práve dnes dávajú Ligu majstrov. Začal som horlivo nadávať a búchať po televízore. Mama hneď dobehla do izby. Najprv hľadela, čo to vyvádzam, potom sa začala smiať. Jej smiech ma celkom vykoľajil. Bol som z toho vedľa a nechápavo som na ňu pozeral. Jej oči kamsi zamierili. Sledoval som tú neviditeľnú priamku. Bolo to hneď vedľa. Pri vysávaní som vytiahol zástrčku televízora zo zásuvky. Podišiel som bližšie a zasunul ju späť. Televízor sa rozsvietil. Smutne som naň hľadel, už stihli streliť dva góly.

b) Farebne zvýrazni príslovky, ktoré sa nedajú stupňovať.

Predložky, väzba s pádom a vokalizácia



1 Vyber správnu možnosť.

Vďaka vokalizácii sa predložky **ťažšie** / **ľahšie** vyslovujú. Vznikajú pri pojení **spoluhlások** / **samohlások** *o, u* k predložkám, napr. *vo, zo, ku*.

2 Zakrúžkuj predložky. V ktorej z možností sa nachádza aj vokalizovaná predložka?

- A. lístok s číslom, do doliny zavítalo slnko, k tvojim narodeninám
- B. akoby mu z oka vypadol, nad celým mestom, o našich predkoch
- C. od zajtrajšieho rána, vo vlastnom záujme, skrýval sa pod prikrývkou
- D. pred školskou bránou, u našej babky, na hornej polici, po dvoch rokoch



3 a) Nehodiace sa preškrtni.

Vrátil sa **pre/po** zabudnuté kľúče. (.....) Predviedol nám hru **na fujare/na fujaru**. (.....) Slúži to **k čisteniu/na čistenie** okien. (.....) Na koncerte postával **mimo sálu/mimo sály**. (.....) Nestihol to **kvôli zápche/pre zápchu** na diaľnici. (.....) Vlak zo stanice odchádzal **o/za** desať minút. (.....) Úspech v lige závisel **na ich/od ich** výsledku v tejto hre. (.....) Na výlet išli **s cieľom/za účelom** spoznať krásy prírody. (.....)

b) Do zátvorky napíš, s ktorým pádom sa predložka v danej vete viaže.



4 a) V spojeniach doplň chýbajúce i/í, y/ý.

medzi dom.....	za schod.....	v prítm.....	po uhlík.....
so súrodencam.....	k doktorov.....	na kopc.....	pri zem.....
na tvár.....	od mam.....	pri večer.....	z krv.....
s krajinam.....	zo záhrad.....	po dlan.....	za bratm.....
od pevnin.....	mimo hr.....	medzi dveram.....	ku koňov.....

b) Predložky, ktoré sa v texte vyskytli viackrát, no vždy sa viazali s iným pádom, zakrúžkuj.

c) Predložky, ktoré sa vokalizovali, podčiarkni.



1 V texte podčiarkni všetky citoslovčia.

„Čau, Katka, videla si reklamu na ten nový biodžús?“
 „Ahoj! Áno, videla. Prečo?“
 „Bola som včera v obchode, tak som si ho kúpila...“
 „A čo, úplná mňamka? Ha-ha.“
 „Ale kdeže! Fuj! Bol to len cukor a farebná voda.“
 „Tak to bol určite bio! Cha-cha-cha!“



2 Spoj citoslovčia s plnovýznamovými slovami s rovnakým významom.

Psst!

Stop!

Aha!

Au!

Hybaj!

Pozri!

Zastav!

Pod!

Ticho!

To bolí!

3 Do viet doplň vhodné citoslovčia z ponuky .

puk, psst, húú, chi-chi-chi, ani muk, bác, cupy-lupy, píp-píp, blik-blik, šuch, tresk

„....., musíš byť potichu!“ šepkal na mňa Martin. „.....!“

A tak sme len tíško za lupičom. Všetko, čo sa dalo zobrať, si zlodej hneď do tašky. No vtom sa ozvalo Lupič kameňom rozbil vitrínu. Zrazu začalo červeného svetla a hlasným sa rozozvučal alarm. Mreže sa spustili s rúznym Ostali sme stáť pred obchodom a s sledovali nervózneho zlodeja. V diaľke sme už počuli policajných sirén. Keď vyvádzali zlodeja von, zacítili sme, že si od strachu asi aj do nohavíc.

Výrazy *Ahoj! Čau! Kurníkšopa! Ani muk! Servus! Dovidenia! Okej!* a podobne sú taktiež citoslovčia.

Ahoj, mami! Deti, teraz ani muk! Okej, spravím to, ako si želáš. Kurníkšopa, prehral som!



4 Slovesá vo vetách nahrad' citoslovcami. Celú vetu prepíš.

Hodiny tikali na stene.

Z vysokého mostíka čľupol do vody.

Všetky tanieri jej tresli na zem.

Kovboji strieľali jeden na druhého.

5 Dopln' i/í, y/ý.

cup...-lup...

k...k...r...k...

kv...k

t...k-tak

čár...-már...

f...ha

h...jó

b...m-bam

cing...-l...ng...-bom

c...nk

p...p

ch...ch...ch...

hak...-bak...

jup...

m...k

čv...r...k

**6 a) Prečítaj si text a doplň diakritické znamienka tam, kde chýbajú.**

Och, keby ste vedeli, čo sa mi snivalo. Stala som na vysokom mostiku a veselo som **hops** do vody. Lenže ako som tak **fijú** smerom nadol, tak si hovorim: „**Haló**, niečo tu nie je v poriadku!“ Padala som totiž nejako dlho. A tu zrazu, **l'a'l'a**, vidím, ako vedľa mňa **žblnk** ružové rybicky. Keď plaval okolo morský koník, od ktorého by ste čakali **hijó**, ak už vôbec nejaký zvuk, ozval sa hlasným **ki-ki-ri-kí**. Spustila som obrovské **ha-ha-ha** a čakala, čo bude ďalej. Okolo preplávalo ešte zopár havkajúcich zralokov, keď som zbadala, ako sa ku mne blížil zralok s kladivom na nose. Začal ma **buch-buch-buch** do ramena a ja som ho hlasným **heš** odohnala, keď som zrazu na tvári pocítila **šplech** studenej vody. Otvorila som oči a s hlasným **fúj** zistila, že som zaspala pri malovaní obrázka a moja malá sestra, ktorá sa hrala s detským pianom, nechtiac na mňa vyliala vodu na čistenie štetca. **Joj**, toto sa môže stať len mne.

b) Farebne zvýrazni citoslovčia, ktoré vo vete zastupujú sloveso.



1 Do viet doplň interpunkčné znamienka.

Som sklamaná povedala mama
Joj to bolí
Martin sa ma spýtal Prečo si ma tak zradila
Krása našich hôr a lesov nadchla sa turistická sprievodkyňa
je naozaj nevídaná

2 a) Zmeň vetu tak, že použiješ priamu reč.

Teta nám oznámila, že pre chorobu nemôže prísť.

b) Zmeň vetu tak, že nepoužiješ priamu reč.

„Kedy dokončíš túto prácu?“ spýtal sa ma Jano.

3 Doplň chýbajúce úvodzovky a podčiarkni priamu reč.

Ben stál pred klenotníctvom a zísal na babku celú v čiernom.

Ben? nástojila. Ty ma sleduješ?

Ja, ja... Ben bol v takom šoku, že zo seba nedokázal dostať ani slovo.

Nuž, povedala, nech tu už robíš, čo chceš, o chvíľu prídu policajti.

Radšej by sme mali zdúchnuť. Nasadaj!

Ale, ja nemôžem.

Ben, máme len tridsať sekúnd. Potom sa zapne bezpečnostná kamera, ukázala na kameru, ktorá bola upevnená na múre domu hneď vedľa radu obchodov.

Ben vyskočil dozadu na vozík.

Ako vieš, kedy sa zapínajú bezpečnostné kamery?

Pche, odvetila babka, bol by si prekvapený, čo ja všetko viem. Drž sa, teraz to roztočíme!

Zúrive pootočila riadidlami, ale Ben nič necítil. Odfrčali do tmy rýchlosťou asi päť kilometrov za hodinu, a to vážili viac, ako mal vozík predpísané.

Williams, D.: Babka gaunerka (upravené)



1 Podčiarkni prísudok vo vetách a urč, či ide o slovesný (S) alebo slovesno-menný (SM) prísudok.

Dnes sme navštívili kino. Hrali veľmi dobrý film. Najviac sa mi páčil hlavný hrdina. Jediným ohnivým pohľadom odrovnal až desať protivníkov. Martinovi sa zase páčil jeho kostým. Priliehavý modrý oblek bol doplnený červeným plášťom. Celý film sme sledovali so zatajeným dychom. Keby som tak vedel lietať. To by bolo fantastické!



2 Urč, či je vo vete podmet vyjadrený alebo nevyjadrený. Vyjadrený podmet zakrúžkuj.

Sestra mi skryla všetky ponožky.
Do školy som šiel v jej ružových.
Spolužiaci mali zo mňa srandu.
Ja som sa šiel od hanby prepadnúť.
Dnes na to spomínam s humorom.

VYJADRENÝ	–	NEVYJADRENÝ
VYJADRENÝ	–	NEVYJADRENÝ
VYJADRENÝ	–	NEVYJADRENÝ
VYJADRENÝ	–	NEVYJADRENÝ
VYJADRENÝ	–	NEVYJADRENÝ



3 Dopln i/í, y/ý, zakrúžkuj vyjadrený podmet a podčiarkni prísudok.

Do pr.....rod..... dnes už chod.....me zriedkaked..... Mob.....l..... nás úplne pohlt.....l..... Sledujeme status..... naš.....ch bl.....zk.....ch i priateľov. V.....tvárame si priateľstvá s neznám.....m..... ľuďm..... Reáln..... svet nahradzujeme d.....g.....tálnym. Ide o nebezpečn..... svet. Je veľmi lákav..... Mali b..... sme viac komun.....kovať s ľuďm..... okolo nás. Možno tak stretneme niekoho zauj.....mavého.

4 a) Označ ✓ tvrdenia, ktoré sú správne.

- Spojenie podmetu a prísudku sa nazýva prisudzovací sklad. ☐
- Medzi podmetom a prísudkom nie je zhoda. ☐
- V dvojčlennej vete musí byť podmet vyjadrený. ☐
- Dvojčlenná veta môže byť úplná alebo neúplná. ☐

b) Oprav nesprávne tvrdenia.



- 1 a) Zakrúžkuj vo vetách prídavné mená a napíš nad ne vzor, podľa ktorého sa skloňujú.**

V **horúcich dňoch** (.....) je najlepšie ukryť sa hlboko v lese.

So strýkom a kamarátom Filipom sme sa tam vydali. Ticho sme načúvali **vtáčíemu spevu** (.....). Videli sme aj **lesnú zver** (.....). Ukázali sa nám **plaché srnky** (.....) i **majestátne jelene** (.....). Z diaľky sme zazreli aj **medvedí kožuch** (.....) a tri mladé. **Mladé medvede** (.....) sa ovlažovali v **lesnom potoku** (.....). Prešli sme ešte **menším lesíkom** (.....) a ocitli sme sa neďaleko mesta. Doma nás už čakal mamin **srnčí chrbát** (.....) a pohár limonády. Zvyšok dňa sme oddychovali v **hojdacej sieti** (.....).

b) Nahrad' zvýraznené slovné spojenia vhodným zámenom.

- 2 a) Doplň i/í, y/ý a podčiarkni slová s citovým zafarbením.**

Kv.....L.....v.....Ero

Odkiaľs..... z komor..... sme začul..... čudesn..... zvuk. Ostal..... sme preľaknut..... Otec pomal..... vstal a opatrne sa pr.....bl.....žoval. Ja som cupkal za n.....m. Vtom sa z komor..... ozvalo hurónske kv.....lenie. Otec pri dverách zastal, zataj.....l d.....ch a obozretne otvor.....l dvere. To, čo zbadal, ho ohrom.....lo. Na pol.....c..... sedel utrápen..... š.....mpanz. Zrejme sa sem dostal cez po-
otvorené okno, ktoré sa pri jeho vlámaní uvoľn.....lo a pr.....vrelo mu prst..... na ruke. Preto tol'k..... kr.....k. Snažili sme sa k nemu pod.....sť, no on na nás v.....cer.....l zub..... a päšťou začal trepať po drevenej late, na ktorej sedel. Otec teda ustúp.....l a pr.....kázal m....., aby som zavolať pol.....ciu. Tá pr.....šla o ukrutne dlh..... čas. Za n.....m..... naklusal aj ak.....s..... chlap.....k. Bol to pra-
covn.....k neďalekej zoo, ktor..... si pr.....šiel po š.....mpanza Era. Ošetrovateľ

mu opatrne omotal zlomené prst.... a zobral si š....mpanza do náručia. Ten začal veselo ujúkať hneď, ako zbadal známu osobu. Era si ošetrovateľ odviezol a m.... sme dostali voľné L....stk.... do zoo, ab.... sme sa mohli pr....sť pozrieť, ako sa Erov.... dar.... Od....šl.... aj pol....cajt...., a tak sa skonč....l náš záž....tok s kv....L....v....m Erom, ako ho nazval otec.

b) Z textu vypíš podstatné mená mužského rodu v základnom tvare. Životné podstatné mená zakrúžkuj.

c) Vypíš päť slov s predponou.

3 a) Podčiarkni príslovky vo vetách a napíš nad ne druh príslovky: miesta (M), času (Č), spôsobu (S), príčiny (P).

Predpoved' počasia

Poloha studeného frontu by sa zatiaľ nemala posunúť na západ. (.....)
 Prúd horúceho vzduchu teda ostane ešte pár dní aj nad Slovenskom.
 (.....) V najbližších dňoch tak bude poriadne horúco. (.....) V niektorých oblastiach denná teplota vystúpi nad 40 °C. (.....) Pocitovo však môže byť aj teplejšie. (.....) K večeru by sa zajtra mohli miestami vyskytnúť aj prehánky z vysokých horúčav. (.....) Hore, v oblastiach nad 1 800 m n. m., rátaťte so silnejším vetrom. (.....) Plánujete stráviť víkend niekde pri vode? (.....) Opaľovacie krémy sa vám určite zídu! (.....) Starší ľudia a deti by sa mali zdržiavať v tieni. (.....) Nezabudnite ani na dodržiavanie pitného režimu! (.....) Majte ešte krásny večer! (.....) Dovidenia!

b) Do zátvoriek napíš, použitý slovesný spôsob (O – oznamovací, P – podmieňovací, R – rozkazovací).

c) Zakrúžkuj citoslovce ukryté v texte.

4 a) Doplň chýbajúce písmená.

V pr...tm... svojej nor... t...ch...čko v...čk...val.
 S...diac, že v okol... je to be...pečné, opatr...
 v...šiel von. Zrazu začul krá-krá a zbehol sp...ť
 do úkr...tu. Takto to m...šiak opakoval ešte
 p...rkr...t. Nakoniec v...šiel z nor... a pod'ho
 k najbli...šiemu sk...liu. Bol si vedom..., že predátor... stál... niekde
 striehn... V povetr... zach...til nieč... pach. Obzeral sa v...kol a vtom
 zazrel m...hot L...šč...ho chvosta. Preto r...chlo v...štartoval a šup sp...ť
 do nor... Tam bude v be...pečí.

**b) Zakrúžkuj citoslovčia a nahrad' ich vhodnými slovesami z ponuky.**

krákať, utekať, vliekol sa, hýbal sa, kráčať, pustil sa

5 a) V texte vyhl'adaj a farebne zvýrazni všetky predložky.

Spoza dverí sme začuli akýsi strašidelný zvuk. Nahnal nám husiu kožu. S bratom Oliverom sme mlčky ležali pod paplónom. Roztrasení sme sledovali dvere. Čo sa skrýva za dverami? V hlavách nás mätali hrôzostrašné predstavy. Strašidelnú atmosféru dopĺňal mesačný svit. Oliver bol však odvážny. Vydal sa smerom k dverám. (.....) Opatrne sa približoval. (.....) No podlaha pod jeho nohou zavrzgala. (.....) Vtom zvuky za dverami zastali. (.....) Nastalo ticho. To podľa mňa trvalo aspoň desať minút. Ale možno to boli len sekundy. Oliver pomaly naťahoval ruku ku kľučke. Mňa obliat studený pot, keď zrazu... Keď zrazu zazvonil budík. A mňa čakalo niečo oveľa hrozivejšie – písomka z fyziky.

b) Podčiarkni prísudok v prvých ôsmich vetách a urč jeho druh (S – slovesný, SM – slovesno-menný).**c) V ďalších štyroch vetách napíš, či ide o vyjadrený (V) alebo nevyjadrený (N) podmet.**

6 a) Doplň chýbajúce i/í, y/ý a podčiarkni priamu reč.

Včera sme v.....deli zauj.....mavé d.....vadelné predstavenie. Herci pr.....pomí-
 naL..... artistov z c.....rkusu. V.....sel..... na hrazdách a v.....vádzal..... neuver.....tel'-
 né kúsk..... Počas prestávky..... sme odskoč.....L..... do bufetu. Kúp.....L..... sme si
 koláče a džús. Mama povedala: „Nap..... sa a zajedz si, ab..... si v.....držal
 celé predstavenie do konca. Musel..... b..... sme v.....rušovať ostatn.....ch.“
 Občerstvenie nám chut.....lo. Chcel..... sme v.....behnúť aj von pred d.....vadlo,
 ale to nám otec zakázal. Po prestávke sme sa vrát.....L..... na svoje miesta.
 Predstavenie bolo ešte nap.....navejšie. Dvaja herc..... sa pob.....L..... o krásnu
 baletku. Kr.....čal..... na ňu: „Zakr..... si tvár! To je len medz..... nam.....!“ Nedo-
 kázal..... b.....ť bez nej. Vtom niekomu zazvonil telefón. Niektor..... si aj po-
 hromž.....L....., no predstavenie pokračovalo. Nakoniec si baletka nev.....brala
 žiadneho z nich a zo sokov sa stal..... priatelia. Po skončen..... predstave-
 nia sme so sestrou zaspal..... v aute. Rod.....čia nás na rukách v.....niesli
 až do postele. Nemusel..... sme sa ani um.....vať, len sme spal..... a spal.....
 Pri raňajkách sme spom.....nali na úžasn..... večer.

b) Vyber správnu možnosť. Základný tvar slovesa *vyniesli* je:

- A. vynosiť B. vyniesť C. vynesú D. vynosím

c) Zakrúžkuj v texte vokalizované predložky.**7 a) Rozdeľ slová z ponuky na tie, ktoré vznikli predponou, a tie, ktoré vznikli príponou.**

*vyhodiť, naznačiť, dubový, okúpať, pomocník, zaniest, pesnička, bádatel'ka,
 hasičský, umlčať, kolotoč, pohárik, pokaziť, kozorožec, naznačiť, plynovod,
 zbúrať, poľovník, krížovka, futbalista, krasopis, vzbúriť, pripraviť, ľadoborec*

Slová vznikli predponou	Slová vznikli príponou

b) Zakrúžkuj slová, ktoré ti ostali. Ako vznikli?



Skracovanie slov

Rozlišuj:

- **skratky** (*Píšeme bodku!*): **hod.** – hodina, **min.** – minúta, **č.** – číslo, **tel.** – telefón/telefónny;
- **značky** (*Nepíšeme bodku!*): **h** – hodina, **min** – minúta, **%** – percento.



1 V texte nájdí všetky skratky a značky. Značky zakrúžkuj, skratky farebne zvýrazni.

Stretli sme sa o 7.00 hod. Cesta z Trenčína nám trvala 4 h 30 min 25 s až do Horného Smokovca. To všetko viem vďaka svojim chytrým hodinkám. Za 15 min. sme pešo prešli zo stanice k hotelu. Dostali sme izbu č. 315 na treťom poschodí. Keďže sme mali ešte nejaký program, za 300 sek. som sa prezliekol a osprchoval. Neskôr bolo vonku sychravo, len 12 °C, preto sme ostali v izbe. Je úžasné, ako si v tomto 21. stor. človek dokáže všetko odmerať na 100 % len pomocou hodiniek. Večer som už len oddychoval. Prečítal som 37 str. a skončil som na s. 123 svojej novej obľúbenej knihy. Je to napínavá kniha o živote v r. 1989. Nakoniec ma premohol spánok a už ± o 2 min. som hlasno chrápal.



2 Doplň i/í, y/ý. Hrubo vyznačené slová nahrad' správnymi skratkami alebo značkami.

Hur...kán... sú mohutné búrka... sú sprevádzané prudk...m vetrom, záplavam... a v pr...morsk...ch oblastiach zv...čajne aj záplavovou vlnou. Sila vetra počas hur...kán... môže dosahovať r...chlosť až 248 k...lometrov za hodi...nu (...). Ide o búrku, ktorá rotuje okolo takzvaného (...) oka, s priemerom 20 až 60 kilometrov (...). Preto sa označuje aj ako rotujúca búrka. Hur...kán... vzn...ká za urč...t...ch podmienok. More musí b...ť



vyhriate m...n...málne na 27 stupňov Celzia (.....) do hĺbk...
70 metrov (.....). V...tvor... sa supercela, to jest (.....) veľk... búrkov...
oblak, ktor... sa toč... v prot...smere hod...nov...ch ručičiek. Č...m je
točenie r...chlejšie, t...m je vietor s...lnejš..., s...lnie búrka, narastá
hur...kán a tak ďalej (.....). Najs...lnejšie hur...kán... na svete
dostal... mená, ako napr...klad (.....) Katrina v roku (.....) 2015
či Andrew v roku (.....) 1992. Najčastejšie sa hur...kán... v...sk...tujú
v oblast... Florid....

Rozlišuj:

- **skratkové slová** vznikli zo začiatočných písmen, skupín písmen alebo slabík viacslovných pomenovaní (**NAPANT** – *Národný park Nízke Tatry*, **Slovnaft** – *Slovenská nafta*);
- **iniciálové skratky** vznikli len zo začiatočných písmen viacslovných pomenovaní (**NR SR** – *Národná rada Slovenskej republiky*, **NBS** – *Národná banka Slovenska*). Niektoré z nich sa skloňujú (do **TANAP-u** – do *Tatranského národného parku*).



3 a) V hrubo vyznačených slovách správne dopíš začiatocné písmená.

Moja sestra Simona ukončilatrednúkolu (.....) a v lete sa
zúčastnila na prípraveetnýchlympijskýchier (.....). Po lete
nastúpila naniverzituomenského (.....). Keď nebolo čo robiť,
navštívilalovenskéárodnéivadlo (.....) čilovenskúárodnú
....alériu (.....). Cez víkendy však najradšej zamierila doatranského
....árodnéhoarku (.....). A tak objavovala prírodu priamo,
nielen cez dokumentyozhlasu aelevízielovenska (.....).
Dnes už pracuje prelovenskúkadémiuied (.....). Stala sa z nej
vedkyňa a je členkourganizáciepojenýchárodov (.....).

b) Hrubo vyznačené slová a slovné spojenia zmeň tak, aby tvorili skrátený výraz. Napíš ich do zátvoriek.

Dátumy sa zapisujú troma spôsobmi:

- **číselne** (s medzerami – 1. 4. 2020);
- **slovno-číselne** (v nominatíve – 1. apríl 2020, v genitíve – 1. apríla 2020);
- **slovne** (prvého apríla dvetisícdvadsať).



Spisovné a nespisovné slová



1 V texte podčiarkni slangové slová.

„Ahoj, Katka. Ako bolo v škole?“

„Dobre, zajtra bude rodičko.“

„Mám sa báť? Vyviedla si niečo?“

„Asi budem potrebovať doučku z angliny.“

„A prečo?“

„Máme takú hroznú učku. Vyhrešila ma, že nemám základy.“

„Tak mi teda vrátiš nový mobil, budeš sa dnes celý deň učiť a zajtra si do školy vezmeš ten starý.“

„Fasa! Veď ten starý mobil je úplne trápny! To ako budem vyzeráť pred kamošmi?!“

„A žiaden počítač!“

„Mama, komp potrebujem, keď nemám mobil... A pôjdeme kúpiť do obchodáku nové boty? Tieto staré sú ošúchané, potrebujem nejaké funglovky.“

„Až si to opravíš! Chod' sa učiť!“

„Hej, hej, veď už sa to idem našprtať!“

Slangové slová používajú skupiny ľudí s rovnakými zamestnaním, záujmami a pod. Tieto slová v komunikácii nahrádzajú spisovné slová, napríklad: *bajk* – bicykel, *komp* – počítač, *profák* – profesor, *kofča* – kofola.



2 Prepíš nárečový text do spisovnej formy.

... Na druhý deň som išol kupiť šviži chľip, ta že aj šviže novinky muším brac. Teraz mi treba pumpu na bicygel', ta už še tam bojím isc, že budzem mušec vžac i nový bicygel'.

Tibenská, E. a kol.: Slovenský jazyk pre 9. ročník ZŠ (upravené)



3 Nespisovné slová zakrúžkuj a čiarou ich spoj s ich spisovným tvarom.

pokoj

bielizeň

sluchátka

cop

dvestý

polostrov

veleryba

slúchadlá

kl'ud

dvojstý

prádlo

vrkoč

veľryba

poloostrov

Slová podľa dobového výskytu



1 a) Prečítaj si príbeh a doplň chýbajúce písmená.

Dnes mohol b....ť naozaj krásn.... deň, ale všetko dopadlo ináč. Otec nám ráno, mne aj bratov.... Martinov...., zobral tablet.... Máme sa viac venovať škole. Mama nám v....svetlila, že je nervózn...., lebo ho v prác.... čakajú v....znamní sponzor.... A nezabudla dodať, že nám pauza od tabletu urob.... dobre. V mam....nej f....rme pracujú najmä programátor.... Aj ja b.... som sa rád stal jedn....m z nich.

Čakali sme, že nám odpadne dejepis, ale prišiel zastupovať nov.... učiteľ, ktor.... nám nadiktoval dve stran.... poznámok. V....svetľoval, že dejepis sa keď....si nazýval dejesp....t. Nehodnotilo sa správanie, ale mrav...., a trojku si nemohol dostať z chémie, ale z lučb.... Ešte v starších časoch stál na čele krajin.... išpán, ktor.... bol najv....šším kráľovsk....m úradníkom. Nižšiu šľachtu tvorili zeman.... a drobné sa naz....vali šesták.... Konečne zazvon....lo, tak som išiel na obed. Učitelia mali krátk.... br....f....ng, takže pozabudli na dozor v jedáln.... Bol tam menš.... chaos, ale keter....ng, akob.... povedal môj kamarát Karol, bol dobr....

Doma ma čakala stará mama, ab.... dohliadla, či s bratom rob....me domáce úloh.... a nehráme sa na mob....le, lebo máme nové smartfón.... Pomal.... ubehol deň a po večer.... sme vládali iba odpadnúť do postele.



b) Podčiarkni slová, ktoré sa dnes už bežne nepoužívajú.



2 a) Dopíš chýbajúce názvy skupín slov v tabuľke.

b) V skupinách slov vyškrtni tie, ktoré tam nepatria.

staré slová	historizmy,, zastarané slová	toliar, probovať, gambler, zeman, furman, bukréta, árešť, cylinderky, hajdúch, googliť, cimra, jazykospyt, dohán, barber, nevidomý, marš
..... slová	neologizmy	paholok, imidž, cech, outsider, lifting, barbier, píling, ebook

Slová cudzieho pôvodu

1 Dopln chýbajúce i/í, y/ý podľa významu slova.

ant....patia – odpor voči niekomu alebo niečomu

pol....glot – človek, ktorý ovláda viacero jazykov

d....sláia – nesprávna výslovnosť niektorých hlások

ant....biotikum – látka pôsobiaca proti nebezpečným mikroorganizmom

d....sbúlia – chorobný nedostatok vôle (slabá vôľa)

pol....tika – činnosť zameraná v prospech štátu alebo mesta

h....permarket – obchod s rozmerom vyše 5 000 m²

d....sident – odporca oficiálnej politickej mienky

d....zostóza – porucha vývoja kostí

pol....teista – kto verí vo viacero bohov



Niektoré zložené slová cudzieho pôvodu sú vytvorené predponou. Rozlišuj:

Pred- pona	Význam	Príklad
poli-	mestský (štátny)	poliklinika
poly-	mnoho	polytematický
hyper-	veľmi/nad-	hyperaktívny
anti-	proti-	antivírus
dis-	ne-/roz- (nezhoda/ rozmiestnenie)	disharmónia, distribúcia
dys-, dyz-	ne- (porucha)	dysfunkcia, dyzopia

Disharmóniu vyvolávajú farby, ktoré k sebe nesedia.

*Veľa ľudí trpí **dys**funkciou štítnej žľazy.*



2 Nájdeš slová cudzieho pôvodu? Podčiarkni ich a napíš v základnom tvare.

V televízii dnes dávali zaujímavý dokumentárny film o tíme horolezcov v Himalájach. Počas výstupu na vrchol si musia postačiť s obmedzenou hygienou. Okrem toho pociťujú celý čas istú nervozitu, či výstup stihnú v danom limite. Vyjsť na vrchol hory však ešte nie je finiš, musia sa aj vrátiť. A zostup býva niekedy oveľa náročnejší.

**3 Doplň chýbajúce písmená.**

h...stor...k	kap...tulácia	med...tácia	aktual...ta	c...tát
b...c...kel	k...bernet...ka	char...zma	d...nam...ka	k...mono
m...kroskop	g...mnast...ka	h...drant	an...mácia	p...lot
lab...r...nt	m...steriózna	r...tmus	anal...za	s...gnál
p...ram...da	ar...stokrat	s...mbol	ant...lopa	s...metria
arch...tekt	ant...kvariát	paral...za	term...n	s...stém

4 Rozdel' slová podľa ich pôvodu. Pomôž si slovníkom.

choroba, frizúra, mobil, situácia, kimono, dom, skinhed, meditácia, parfum, liči, dcéra, blaf, medicína, čalamáda, oblok, airbag, adresa, bulvár, video, elixír, znak, hokej, parapet, metro, trón

Slovenčina	Angličtina	Francúzština	Latinčina	Iné jazyky

5 V texte doplň i/í, y/ý a podčiarkni slová cudzieho pôvodu.

Paťov otec nás zobral kempovať. Do hôr nás viedla nav...gácia, no potom sme stratili spojenie so satel...tom a museli sme sa orientovať podľa starej tur...st...ckej map.... Dorazili sme do nášho cieľa. Bolo tam len zopár stanov a dva karavan.... Rozložili sme stan, no vtom sa rozpršalo. Začali sme všetko r...chlo pr...kr...vať nepremokav...m... pr...kr...v-kami a schovali sa v altánku s informačnou



tabuľou. Bol som rád, že nové trekové topánk..... mi nepremokli. K.....m
pršalo, preštudoval som mapu na tabuľ..... Ch.....stali sme sa na ferratu
Zostupovka v Part.....zánskej dol.....ne. V.....zeralo to na riadnu štreku.
Hneď vedľa bol aj článok o tom, ktoré miesta sú najlepšie na ferratu
a čo to vlastne je. Písalo sa tam, že ferrata je podobná horolezectvu,
no po celej trase sa lezec ukotvuje o oceľové lano, ktoré je pr.....pevnené
o skalu. Veľm..... som sa na to tešil. Keď ani po hod.....ne neprestávalo
pršať, prešla mnou pan.....ka. No po chv.....l..... prestalo liať ako z krhl.....
a m..... sme sa vrátili do stanu.



6 Napíš slovenskú podobu cudzích slov.

jeans –	teenager –
chat –	skateboard –
raper –	picnic –
kiwi –	jeep –
DJ –	thriller –
team –	manager –

7 Vo zvýraznených slovách doplň predpony *poli-, poly-, dis-, dys-* podľa významu.

Na začiatku roka sa otvorili brány novej**kliniky**. Vladimír Škultéty je známy**glot**, pretože ovláda dvadsať jazykov. Môj brat sa rozhodol študovať**tológiu** na univerzite v Prahe. Môj kamarát je**femický**, lebo sa zajakáva. V umení sa považoval nesúladi za niečo nežiadúce, dnes sa**harmónia** dostáva do popredia. Na dodanie tovaru si objednávame rôzne**tribučné** firmy, ktoré náš tovar rozvážajú po celej krajine.**teizmus** sa prejavil aj u starovekých Grékov, ktorí verili vo viacerých bohov. Najznámejším slovenským**historom**, zaoberajúcim sa niekoľkými vednými odbormi, bol Matej Bel. Patrik je jeden z najlepších žiakov, no problémy mu robí matematika, lebo trpí**kalkúliou**.



Cieľová rovinka Významová rovina jazyka

1 Dopln i/í, y/ý.

ac.....lp.....rín, ant.....patia, br.....f.....ng, b.....rokracia, cert.....f.....kát,
c.....n.....k, celul.....t.....da, d.....menzia, d.....g.....tálny, deh.....dratácia, d.....lema,
ep.....centrum, fr.....zúra, geiz.....r, graf.....kon, h.....bernovať, lab.....r.....nt, l.....m.....t

2 a) V texte podčiarkni nespisovné slová.

Môj kamoš Peter má perfiš starého otca. Prezýva ho dedulo a stále si z neho robí srandu. Snaží sa ho učiť používať mobil a hrať s ním playko. Je to neskutočná haluz. Dedulo vie skvele variť, pripravuje Peťovi všelijaké nezdravé mňamky. Chodia spolu na ryby a tam dokážu kapriť aj dve hodky. Petrova stará mama, prezývaná babina, sa stále sťažuje, že dedulo je tvrdohlavý ako mulica a učí Peťa iba samé blbosti. Dedulo sa len smeje a babine hovorí: „Ále, stará, šak ja vím, že ma lúbiš.“

b) Ako sa nazývajú nespisovné slová v poslednej vete?

c) Podčiarknuté slová nahrad' spisovnými.

3 Dopln tabuľku.

Celé slovo/slovné spojenie	Skrátený tvar	Druh skráteného tvaru
Slovenské národné múzeum		
	€	
	Ing.	
Pieninský národný park		skratkové slovo
centimeter kubický		

Pomnožné podstatné mená



Jednotlivé pomnožné podstatné mená sa v slovenčine skloňujú podľa vzorov *dub, stroj, žena, ulica, mesto a srdce*. Ich rod a vzor sa určuje tvarom pomnožných podstatných mien v nominatíve, v datíve a v lokáli.

Pád	Mužský rod		Ženský rod		Stredný rod	
N pl.	duby	stroje	ženy	ulice	mestá	srdcia
D pl.	dubom	strojom	ženám	uliciam	mestám	srdciam
L pl.	(o) duboch	(o) strojoch	(o) ženách	(o) uliciach	(o) mestách	(o) srdciach

1 Urč rod a vzor pomnožných podstatných mien.

Pomnožné podstatné meno	Datív	Lokál	Rod	Vzor
dostihy				
Teplice				
Leváre				
narodeniny				
ústa				
dvercia				

2 Doplň správne prípony. Pomôžu ti vzory v zátvorkách.

z Vyšň..... Ružb..... (žena) do Veľk..... Kostol..... (dub)
 pri Jaslovsk..... Bohunic..... (ulica) od Margec..... (dub)
 do Kút..... (dub) okolo Levár..... (stroj)
 o Košarisk..... (mestá) nad Šah..... (žena)
 do Tlmáč..... (stroj) za Hyb..... (ulica)
 na nebes..... (srdce) zo Zlat..... Morav..... (ulica)
 medzi Michalovc..... (ulica) a Topol'ník..... (dub)

3 Slová v zátvorkách napíš v správnom tvare.

S kamarátmi sme si spravili výlet po Slovensku. V (Pieniny)
 sme navštívili Červený Kláštor a splavovali sme Dunajec. Z (Pieniny)
 sme sa presunuli do neďalekých (Vysoké Tatry)
 na Hrebienok, kde sa konal festival Medvedie
 dni. V (Hybe) sme obdivovali krásu okolitej prírody,
 zachytenú aj vo filme *Pacho, hybský zbojník*. Z (Hybe) sme
 sa pešo vydali cez východnú časť (Nízke Tatry)
 do (Vikartovce), kde sme mali nocľah. Odtiaľ sme sa
 popri (Spišské Vlachy) a (Krompachy)
 dostali až do (Košice) V (Košice)
 sme obdivovali Dóm sv. Alžbety a pochutili si na sýtom
 obede. Potom sme utekali na rýchlik do (Vrútky),
 kde sme mali prestup na vlak do kúpeľov v (Turčianske Teplice)
 Poriadne sme si oddýchli a vrátili sa
 späť domov do (Lipany)

4 a) Uhádni, čo je to. Odpoveď napíš.

V tichosti si rozkazuje,
 z dverí jazyk vyplazuje.
 Zuby cerí, ústa žiadne,
 sám celému zámku vládne.
 S kamarátmi vyspevuje,
 v kruhu s nimi pobehuje.



Žiadne ústa a hlas riadny,
 keď už spustí, ticho sadni.
 Pod slákom má hrubé struny,
 pekným hlasom veru duní.
 Ticho leží, v stojí hráva,
 počas Turíc pohreb máva.



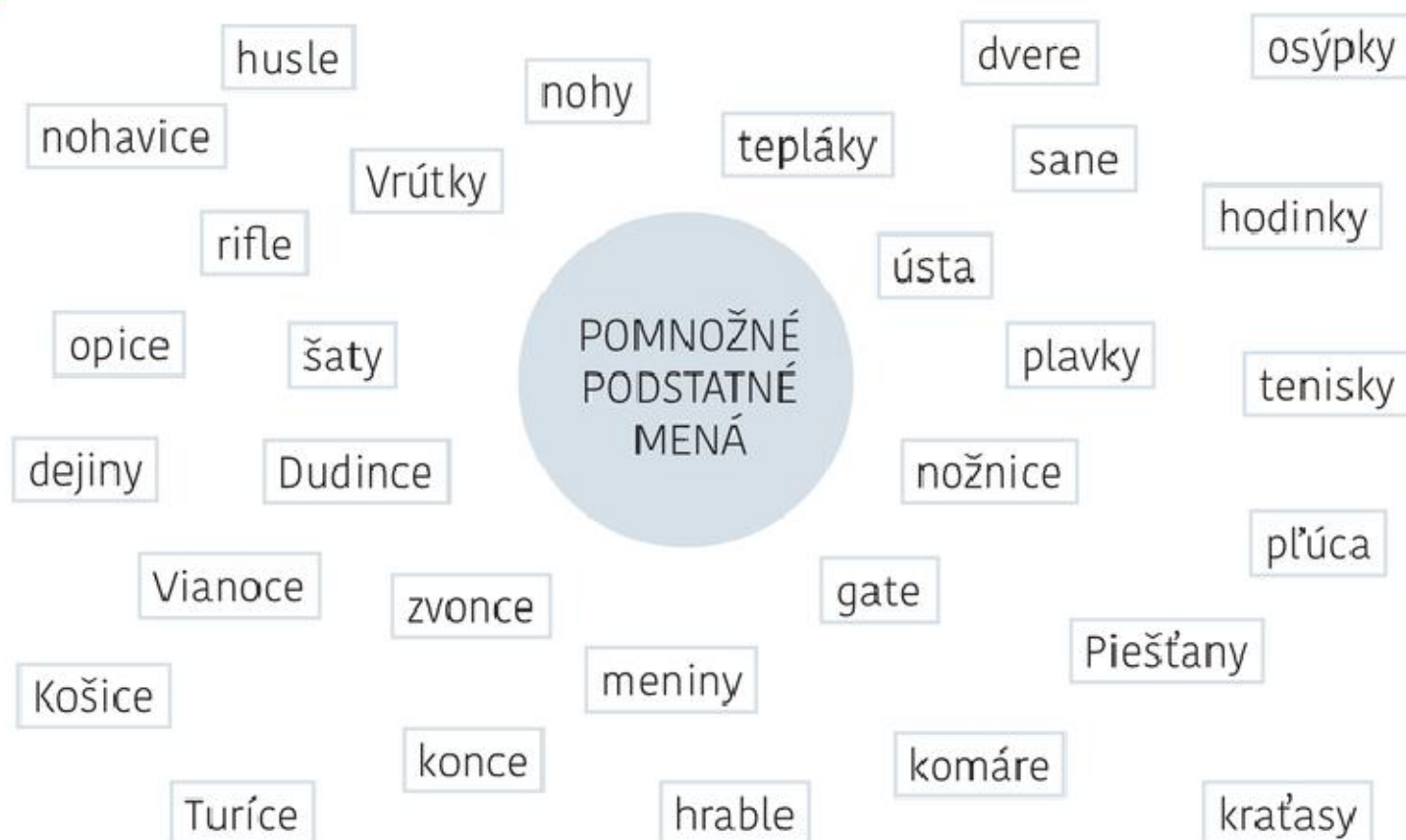
b) Podčiarkni v hádankách pomnožné podstatné mená.

5 V texte doplň chýbajúce písmená a podčiarkni pomnožné podstatné mená.

V....brali sme sa manželom Jurom na Bermud..... Pobalila som mu spodk..., bermud..., ne....aké tr....čká a sebe nové šat.... a dvo....dieln.... plavk.... Do pr....ručnej batožin.... som si hodila slnečné okuliare, ne....aké časopis.... a jemu zasa novin..., aby sme sa v lietadle nenudili. Tento rok si už....jeme more namiestoysokýchatier, pla....ky namiesto turis-tick....ch nohav....c.

Po pár dňoch sme sa opäť v....brali na pláž. Neďaleko brehu sa ko-nali pretek.... v surfovaní. Samozrejme, môj muž sa pr....hlásil, aj keď vedel len základ.... Hneď pri prvej vlne spadol, udrel si kr....že o kamene, do pľúc sa mu dostala voda. Jeden zo súťažiac....ch ho dostal na bre.... Odtia.... ho záchranár.... odviezli na nos....dlách. Nakoniec však bološetko v poriadku. Na druh.... deň Juro odd....choval na súš.... a ja som si zatia.... plávala prsia. Ve....mi mapieklo slnko, takže som domo.... cestovala v roláku a v teplákoch. A takto sa skončila naša dovolenka počas letn....ch prázdnin.

6 Čiarou priradiť k skupine len pomnožné podstatné mená.



Cieľová rovinka

Podstatné mená



1 a) Doplň do textu chýbajúce koncovky.

Jednu časť leta sme trávili u starej mamy, v **Kút**.....
Miloval som jej domácu kuchyňu, lebo často vyvárala z kvasn..... Okrem
toho som sa veľmi tešil aj na miestne **hod**....., kde sme si s kamarátmi
dávali pretek..... k stánk..... s občerstven..... Z plných pľúc sme kričali
a užívali si voľné dn..... Zvykol som i pomáhať starému otc..... na stat-
ku. Raz ma naučil, ako opraviť kliešť..... **vrátka** do záhrad.....

Zvyšok prázdnin sme s brat..... chodili do **Tatier**. V jednom turistic-
kom tábor..... dostal môj brat Samo osýpk..... a ako bolestné mu mama
doma dala nové **hodink**..... Vtedy som sa veľmi nasrdil, lebo ja som
za osýpk..... nedostal nič. Vraj to bolo preto, lebo ja som bol vtedy doma
a mal sa o mňa kto postarať.

V zime sme sa zasa chodievali lyžovať.
Lyžovali sme vo **Fričkov**....., v Králik.....,
prípadne aj na Orave či Kysuc..... S bratom
sme sa naháňali po celom svah..... Raz bol zlo-
dej on a ja lyžiarsky policajt, inokedy to bolo
naopak.

Chýbajú mi detské rok....., vedeli sme sa tešiť
a chytiť dobrodružstvo za pačes..... Keď si dnes
obúvam lyžiark..... a chystám sa s rodin.....
navštíviť Alp....., rád spomínam na staré čas.....



b) Podčiarkni v texte pomnožné podstatné mená.

c) Urč rod a vzor hrubo vyznačených podstatných mien.

Kúty	hody
vrátka	Tatry
hodinky	Fričkovce

d) Zakrúžkuj vlastné pomnožné podstatné mená.

Základné číslovky



1 Vypíš z textu číslovky vyjadrené číslicami a napíš ich slovom.

Beh s plutvami

Američan Ashrita Furman má už na svojom konte nejaké rekordy. V Guinnessovej knihe má od roku 1979 viac ako 340 oficiálnych záznamov. Posledný rekord vytvoril minulý rok vo Viedni, kde zabehol v plutvách na plávanie 1 600 metrov za 7 minút a 56 sekúnd. Rekordy má vo viac ako 35 krajinách sveta.

Top 10: Neobvyklé rekordy, aktualita.sk (upravené)



2 Vyber, ktorá z možností je pravopise správna.

šesto členov/šesťsto členov

jedni kamaráti/jedny kamaráti

dve rady topánok/dva rady topánok

štiry žirafy/štyri žirafy

za pätnásť žuvačiek/za pätnásť žuvačiek

o dvadsaťjeden mužoch/o dvadsiatich jedných mužoch

dve tisícky/dva tisíce

jedne pery/jedny pery

traja chlapci/tri chlapci

dvadsať žiab/dvacať žiab

dva vlci/dva vlky



3 Dopln v texte i/í, y/ý a podčiarkni len číslovky.

Manželka môjho brata je tehotná. Keďže chcú b.....ť poriadne pripraven.....
na dieťa, z menšej z izieb spravili detskú. Sú v nej dve malé postieľk.....,
lebo očakávajú dvojčatá, a asi m.....l.....ón plienok. Ktovie, koľko plienok
m.....nie jeden novorodenec. Švagr.....ná vravela, že to môže b.....ť aj dva-
násť plienok za deň! Keď to človek zráta, v.....jde to aj v t.....súdkach eur,
keďže plienk..... budú dvojčatá nosiť ešte nejaké dva až tr..... rok..... Len
uvažujem, či plánujú aj ďalšie det....., no m.....slím si, že dvojčk..... im určite
dajú ob.....dvom poriadne zabráť.

Radové číslovky

1 Slovom napíš správny tvar radovej číslovky.

Zúčastnil som sa svojich 1. pretekov v behu. Išlo už o 16. ročník tejto súťaže. Skončil som až 27.

..... v poradí. No zistilo sa, že 5. bežec to zobral skratkou, a tak som sa posunul na 26. miesto. Pre mňa je to úspech, lebo som prekonal svoj rekord. Do cieľa som sa dostal v 35. minúte a 55. sekunde. O rok tak bude pre mňa 4. august opäť výzvou.

Rozlišuj:

NESPRÁVNE	SPRÁVNE
dvestý	dvojstý
tisíciprvý	tisícprvý
miliardý	miliardtý



2 a) Dopln do textu chýbajúce písmená alebo skupiny hlások.

Anglický kráľ Henrich Ôsm.... žil na prelome pä....nást....ho a šes....nást....ho storočia. Je známy tým, že mal až šesť manželiek. Prv.... vzťah mal so Španielkou Katarínou Aragónskou. Jeho druho.... manželkou bola Anna Boleynová, ktorá bola popravená, lebo kráľovi neporodila mužského následníka trónu. Tretia manželka, Jana Seymourová, mu syna porodila, no zomrela v dva....iat....prv....deň po pôrode. Anna Klévská sa stala jeho štvrto....ženou, no manželstvo bolo anulované. Piat....manželstvo uzavrel kráľ s Katarínou Howardovou, o ktorej vyšlo najavo, že mala niekoľk....ch milencov, a tak ju Henrich nechal popraviť. Šiest....vzťah s Katarínou Parrovou vydržal kráľovi až do jeho smrti. Nedožil sa tak svojich pä....esiat....ch šiest....ch narodenín.

b) Zakrúžkuj v texte radovú číslovku skloňujúcu sa podľa vzoru cudzí.

3 Oprav nesprávne i/í, y/ý.

Náš tím skončil piatý. No aj keď sme boli piaty v poradí, tešil nás náš úspech. Za siedmími horami a siedmymi dolinami, žil taký junák, ktorý jedným úderom zabil sedem múch. Autá len tak frčali jedno za druhým.

Násobné číslovky



1 Oprav chyby v slovných spojeniach.

dvojnásobný majstry sveta, šiestý raz, tretýkrát neuspela, sedem násobní úzpech, peť raz, dva krát meraj, nepočúvli ani na siedmi raz, zopakovala mu to už osmi krát, pädesiatnásobná mraučia syla



2 Dopln do textu chýbajúce písmená a podčiarkni násobné číslovky.

Môj brat m.....luje karate. V.....hral už veľa cien a dokonca má aj čiern..... pás. Je štvornásobn.....m majstromlovenska, tr.....krát sa zúčastnilajstro.....stievveta, kde v.....hral bronzové medail....., a dva raz..... už v.....cestoval aj doaponska, kde sa učil pod veden.....m tamojš.....ch majstro..... Momentálne sa intenz.....vne pripravuje na z.....skanie zlatej medail..... naL.....mpi.....ských hrách 2020 v Toki..... Je to úžasné, lebo karate bude prv.....krát zaradené medzi súťažné disciplín..... Môj brat sa tak môže do konca svojej kariér..... stať aspoň trojnásobn.....mL.....mpionikom. Povzbu.....uje ho celá rod.....na.

Rozlišuj:

dva krát	dvojnásobný	dva razy
sto krát	stonásobný	sto ráz
tretí krát	trojnásobný	tri razy

Kým prípony **-krát** a **-násobný** sa píšú vždy spolu s číslovkou ako jedno slovo, **raz** sa píše osobitne.



3 Čísla napíš slovom. Otázka v zátvorke ti napovie.

Tri zaujímavosti o vesmíre

1. Hviezda pomenovaná ako UY Scuti v súhvezdí Štít je takmer (1 700; *Koľkonásobne?*) väčšia ako Slnko.
2. Najväčšia galaxia vo vesmíre má (60; *Koľkokrát?*) väčšie rozmery ako naša Mliečna cesta.
3. Najväčšia čierna diera je (10 000; *Koľko ráz?*) ťažšia ako tá uprostred našej galaxie.

Najväčšie ozruty kozmu: Ozruty medzi planétami..., invivomagazin.sk (upravené)

Určité a neurčité číslovky



1 Dopln chýbajúce koncovky.

Minulý rok sa v okolí nášho sídliska stalo niekoľko dopravn..... nehôd. Viackrát to bolo zapríčinené nepozornosť..... vodičo..... Zopár nehôd vzniklo aj aroganci..... chodc..... Policajt..... sa preto rozhodli túto situáci..... riešiť. Pokutovali mnoho prejazd..... na červen....., už menej odbočen..... bez smerov..... a zopár ráz pokutovali parkovanie blízko križovat..... Posledn..... prípad sa stal, keď auto zrazilo chodca, ktor..... vybehol na cestu spomedzi krík....., neďaleko priechodu. Chodec mal mnohonásobné poranenia, no nehodu prežil. Policajt..... tak nainštalovali zábradlia pri priechod..... Situácia sa po pár mesiac..... zlepšila a nehodovosť výrazne klesla.



2 Vyhľadaj v texte úlohy 1 neurčité číslovky a správne ich roztried' do tabuľky.

Základné číslovky	Radové číslovky	Násobné číslovky



3 a) Dopln chýbajúce písmená.

Niekoľkokrát sme sa boli prejsť pri neďalekom r.....bníku. Žije tam mnoho vodn.....ch živočích..... Nachádza sa tam niekoľko kapro..... ob.....čajn.....ch, zopárstruho..... dúhov.....ch itúk ob.....čajn.....ch a ve.....a čereblí pes-tr.....ch. Pri poslednej prechá.....ke okolo r.....bníka sme videli ajačku d.....vú s piat.....m..... mal.....m..... káčatami. Raz som tam dokonca videla aj jednéhoociana, ako loví žab..... Okrem toho poletuje nad r.....bníkom aj množstvo š.....dielok ploskonoh.....ch. K r.....bníku však nechodí veľaudí, pretože sa tu v.....sk.....tnú jedno až dve uhr.....znutiaretenico..... severno..... za rok.

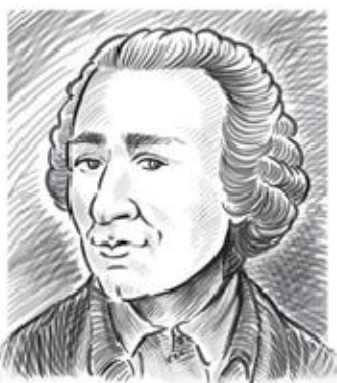
b) Podčiarkni číslovky. Nad určité číslovky napíš U, nad neurčité N.



1 a) Doplň chýbajúce písmená.

Počuli ste už o tom, že v dejinách sa vyskytli niekoľk.....
zázračn..... počtár.....? Jedn.....m z nich bol aj Leonhard Euler. Jeho meno
sa spomínalo už ve.....a rá..... v mnoh.....ch matematických publikáciách.
Eulerovo súborné dielo tvorí še.....desiat až osemdesiat zväzkov.

Narodil sa pred tr.....sto rokmi. Písal sa pätnást..... apríl roku 1707.
Univerzitu začal študovať už v štrnást.....ch. Bol sedemnást..... máj 1727,
keď Leonhard pricestoval do Petrohradu a začal pôsobiť na Ruskej
akadémii vied. Oženil sa s Katharinou Gsellovou,
no z ich štrnást.....ch detí sa iba piat.....m podarilo
dožiť dospelého veku.



Za jednu noc vraj vyrátal prv.....ch šesť mocnín
čísiel doto a všetky výsledky až po šesťst.....
z nich si dokázal zapamätať. Mal teda úžasnú
pamäť, napísal ve.....a kníh o matematike, astronómii, fyzike, optike,
o stavbe lodí atď. Jedn..... tvrdili, že bol fenomenáln..... počtár a druh.....
zase, že bol vynikajúc..... vedec. Viacer..... však uvádzajú, že za svoj život
publikoval viac ako p.....ťstoti.....ať odborných prác.

Ve.....akrát publikoval v niekoľk.....ch vedeck.....ch spoločnostiach
v Petrohrade, v Paríži a Berlíne, kde pôsobil od roku 1741. Po dva.....iatich
piat.....ch rokoch sa znovu vrátil do Ruska. Keď sa mu písal šesťdesiat.....
rok života, oslepol, ale pracoval ďalej spolu so svojimi dvoma synmi.
Bol to smutn..... osemnást..... september roku 1783, keď jeden z najväčších
m.....sliteľov osemnásteho storočia opustil tento svet. K jeho posledn.....m
prácam patrili mnohonásobn..... výpočty vedúce k zákonom, podľa ktorých
stúpa vo vzduchu balón. Onedlho sa ľudia prv..... raz vzniesli nad zemou.

b) V texte farebne vyznač určité číslovky.

c) Podčiarkni neurčité číslovky.

2 Dopln správne i/í, y/ý.

počas št.....ridsiat.....ch rokov dvadsiateho storočia, prv.....krát ho nepočul, v prv.....ch momentoch, žiaci šiest.....ch a tret.....ch tried, vo svojich dvadsiat.....ch rokoch, odišiel po piat.....ch sekundách, dobehli všetci ôsm....., na siedm..... deň odpovedal, po deviat.....ch krokoch vyskočil, už po trinást.....krát zvíťazil, pred mnoh.....mi rokmi, zastavili ho už šesťdesiat..... siedm..... ľudia, ako tridsaťročn..... po piat..... raz vystúpil na Gerlach, vyliečil sa z mnohonásobn.....ch poranení, navštevoval nult..... ročník, za jedenást.....m..... stromam....., s ôsm.....m..... psami, vy dvaja chcete byť prv..... alebo posledn....., spomedzi piat.....ch vnúčat

3 Podčiarkni správny tvar.

Náš sused, pán Milan, sa narodil v **štyridsiatych/štyridsiatich** rokoch dvadsiateho storočia. Doma boli **ôsmi/ôsmi** súrodenci a dospelého veku sa dožili iba piati. Oženil sa a ako tridsaťročný sa stal predsedom družstva v našej obci. **Jedny/Jedni** ho obdivovali a druhí mu nepriali. **Prvýkrát/prvý** krát dostal výplatu **tri sto/tristo** korún, ale **trinásty raz/trinástyraz** to už bolo **sedemsto/sedem sto**. Jeho snom nebolo zarábať **desaťmiliónov/desať miliónov**, ale pár tisíc na nové auto. Našetril si **dvadsaťtisíc/dvadsať tisíc** a kúpil si prvý raz vozidlo. Život plynul rýchlo, vychoval **päť/peť** detí a teraz oddychuje ako **dvojnásobný/dvojnásobný** dedko na penzii. Dnes spokojne žije so svojou manželkou a **dvomi/dvoma** mačkami a **tromi/troma** psami v rodnom dome. Praje si, aby sa v živote darilo všetkým jeho **piatym/piatim** deťom.

4 Vyber, ktorá z možností spĺňa dané kritériá.

1. Naznačuje opakovateľnosť deja.
2. Určuje presný počet.
3. Obsahuje dva samostatne stojace číselné výrazy.
4. Podľa vzoru cudzí sa skloňuje jeho prvá časť.

A. trojnásobný

B. päť ráz

C. niekoľkokrát

D. tretí raz

Rozlišuj:

- **dokonavé slovesá** – dej je ukončený (naznačujú dej, ktorý sa opakuje len raz: *zapísať, vyrobiť*);
- **nedokonavé slovesá** – dej nie je ukončený (naznačujú prebiehajúci dej: *písať, vyrábať*).



1 a) Dopln do textu chýbajúce i/í, y/ý.

Cez prázdnin..... chodievam k babke na K.....suciach. Tieto prázdnin..... ma naučila, ako sa pečie levanduľová bábovka. K.....m som miešala maslo s cukrom, babka zatiaľ oddelila žltka od bielkov, pričom mi vžd..... hodila jeden žltok do zmes..... Nakoniec m..... tam pridala jemn..... tvaroh a ja som len miešala a miešala. Mala som podozrenie, že babka len v.....užíva lacnú pracovnú s.....lu. Keď som jej hrdo oznám.....la, že zmes sa m..... podar.....lo rozmiešať, pr.....hodila m..... tam múku s práškom do pečiva. Babka videla, že už nevládzem, a chop.....la sa miešania ona. Cesto sa zdalo tuhé, a tak som jej doň po troškách pr.....lievala mlieko. Nakoniec sme pr.....dali do zmes..... l.....žičku levanduľov.....ch kvetov. Z bielkov m..... babka nakázala v.....šľahať sneh. Keď zbadala moje zdesenie z ďalšieho miešania, usmiala sa a v.....tiahla m.....xér. V duchu som sa čudovala, kde ho skr.....vala doteraz. Bielkov.....sneh babka opatrne vmiešavala do zmes..... a nakoniec tam hodila aj zopár čučoriedok. Vzn.....klo nám krásne nad.....chané cesto. To sme v.....liali do form..... na bábovk..... a vložili do rúry. O pár minút bábovka krásne rozvonila po celom dome.



b) Farebne zvýrazni dokonavé slovesá a podčiarkni nedokonavé slovesá.

Slovesá **byť, môcť, smieť, mať, chcieť, musieť, dať sa, sedieť, ležať, chodiť, bežať, kľačať, milovať, vidieť, správať sa, zdať sa**... majú vždy **nedokonavý** vid.



2 a) Urč, či sú slovesá dokonavé (D) alebo nedokonavé (N).

vyhadzovať **D/N**vylúčiť **D/N**poskytovať **D/N**navštíviť **D/N**objaviť sa **D/N**skrýť **D/N**rozopínať **D/N**vytrubovať **D/N**

b) K nedokonavým slovesám vytvor dokonavé a opačne.

Rozlišuj slovesá:

Nedokonavé	Dokonavé	Nedokonavé
písať	vypísať	vypisovať
sedieť	posedieť	posedávať
skočiť	zaskočiť	zaskakovať

Všimni si, že s každou zmenou sa mení aj význam slovesa:

Na úrade som **vypísal** žiadosť o zamestnanie. – dokonavé

Martina mi na čete **vypisuje** celý deň. – nedokonavé



3 Dopln k slovesám vhodné predpony z ponuky.

po-, s-, na-, za-, vy-, pre-, roz-, pre-

Moja mama mirozprávala, akotrávila svoje detstvo ona. Spolu s jej sestramipomáhali s domácimi prácami.dojiť kravu,sypať sliepкам zrno či pásť husi bolo pre nich každodennou rutinou. Deň sa začínal skoro pred vyučovaním, aby stihli spraviť všetko, čo im babkakázala. Voľný časužívali na zábavu s kamarátmi. Keď boli menšie, hrávali sa na slepú babu, naháňali koleso,skakovali cez gumu. Keď boli staršie,brali sa na prechádzku,oberali svojich nápadníkov alebo si šlisedieť na malinovku. Vždy keďpýchalo, zostali doma ačítali si nejakú knihu. Žiaden internet ani mobily. Ľudia sa stretávali na ulici, na káve a pod.rozprávali sa apomáhali si. Ale dnes je vraj už iná doba.





1 a) Doplň do textu i/í, y/ý.

M.....lujem šport a najradšej mám futbal. Spolu s otcom zav.....jame, keď náš tím dá gól. Hráči sa m.....hajú na ihrisku a lopta let..... do brány. S kamarátmi obd.....vujeme aj atletiku. Niektorí športovci dokázal..... zázraky a stal..... sa príkladom pre ostatných. P.....šiť sa svojimi výkonmi môžu na olympijských hrách. Olympijské hry naz.....vame aj olympiáda.

Moderné olympijské hry ako prvý zorganiz.....zoval barón Pierre de Coubertin. Prem.....slal to naozaj skvele! Ct.....l si antický ideál, kde sa krása ducha snúb..... s ušľachtilosťou ducha. Prvé moderné olympijské hry sa konali v Aténach v roku 1896. Coubertin b..... bol chcel, aby sa uskutočn.....l..... v Paríži. Nakoniec pr.....znel, že grécke Atény sú symbolické a v.....znievajú vhodnejšie. Odvtedy upl.....nulo veľa času a pr.....budlo mnoho športových disciplín ako skok do vody, krasokorčuľovanie či hokej.

Nadšene som sa pozeral aj zimné olympijské hry v Pjongčangu. Súťažilo sa v pätnástich športoch a rozdalo sa množstvo medailí.

Najviac ma potešila biatlonistka Anastasiya Kuzminová. V.....dob.....la pre Slovensko tri medaily, jednu zlatú a dve strieborné. Neskr.....vala slzy dojatia.

Raz b..... som chcel súťaž.....ť na olympiáde. Veľmi ma bav..... vodný slalom. Môj tréner hovor.....: „Nájd.....te v sebe odhodlanie! Potom pr.....ch.....stám miesto na trofej. V.....ťaž..... len ten, kto sa nevzdáva.“

*Olympijské hry (história, rekordy, športy, zaujímavosti),
sport.sme.sk (upravené)*



b) Podčiarkni nedokonavé slovesá v prvých dvoch odsekoch.

2 a) Doplň chýbajúce písmená.

V.....hoval som na pláži a prem.....š.....al som o pláne na najbli.....šie dn.....
 Mohol b..... som tu len tak le.....ošiť, no nechcel som strávi.....ť dovolenku
 ničneroben.....m. Najm..... keď sa nachá.....am v takej zauj.....mavej
 dest.....náci..... Eg.....pt, krajina plná h.....stórie, starodávnej kultúr.....
 a ohromn.....ch stavie....., ak.....mi sú napríkla..... p.....ramíd..... Veľmi ma lákalo
 v.....dieť všetky tie hierogl.....f....., mum.....fikovan.....ch faraónov a dozvedieť
 sa niečo viac o posmrtnom živote tak, ako ho vn.....mali starovek.....
g.....pľania. Pr.....znám sa, aj jazda medzi ťav.....mi hrbm..... ma lákala,
 iba som sa bál, že b..... som ťave nebol s.....mpatick..... a poriadne b..... ma
 op.....ula.

b) Slovesá z textu rozdeľ na dokonavé a nedokonavé. Do tabuľky ich zapíš v základnom tvare.

Dokonavé slovesá	Nedokonavé slovesá

3 a) Vyfarbi rámčeky s dokonavými slovesami.

b) Pospájaj nedokonavé slovesá s ich dokonavým tvarom.

prežiť

vyštudovať

hádať sa

privolať

študovať

spomínať

očarovať

spomenúť

očarovávať

prežívať

pohádať sa

vyvolávať

smiať sa

zariadiť

privolávať

poznačiť si

značiť si

pozorovať

zasmiať sa

řadiť

řuknúť

řukáť

vyvolať

bozkať

spozorovať

bozkávať



1 Poskladaj z písmen čo najviac spojok. Vytvorené spojky napíš na riadok.

K A S E B M L Ž Y O J

Čiarku nepíšeme

Pozrel sa na mňa **aj** na deda.

Chcete kávu **alebo** čaj?

Pozrel sa na mňa **a** usmial sa.

Je horúco **ako** v pekle.

Čiarku píšeme

Aj na mňa sa pozrel, **aj** na deda.

Dáte si **alebo** čaj, **alebo** niečo iné?

Nepozrel sa na mňa, **a tak** som odišla.

Povedz mi (to), **ako** si to spravila?

Čiarku píšeme aj pred spojkami: že, keď, lebo, a tak, ale, no, aby, keby, pretože...



2 a) Podčiarkni všetky spojky.

Pravidelne chodím k zubárovi aby som mala zdravé zuby. Je dôležité aby mal človek svoj chrup v poriadku.

Mali by sme sa vyhýbať sladkým jedlám a jedlám lepiacim sa na zuby. Lenže nájdú sa aj ľudia, ktorí nedbajú o svoj chrup. Nie je to dobré preto lebo ich začnú bolieť zuby. Zuby sa im kazia pretože o ne nie je dobre postarané.



b) Dopln do viet čiarky.

c) Pozri sa na vety ešte raz a urč možnosť, ktorá neuvádza funkciu spojok.

A. Spájať slová.

B. Spájať vety.

C. Spájať písmená.

3 Farebne zvýrazni spojky v rade neohybných slovných druhov.

vedľa, okolo, ponad, pretože, s, v, i, a, ale, vždy, lebo, hore, doprostred, ani, ako, pod, za, no, azda, aj, lenže, ha-ha, iba, už, klop, od, aby, medzi

4 a) Čiarou spoj spojky, ktoré k sebe významovo pasujú.

nielen

či

bud'

ani

či

ani

ale aj

alebo

b) Dané dvojice vhodne doplň do nasledujúcich viet.

Prišiel k nám ujo Miro, teta Martina.

..... sa nepozdravila, dvere nezavrela.

Do školy chodím autobusom, ma odvezie otec.

..... je leto, zima, v našom dome je stále chladno.



5 a) Doplň v texte chýbajúce i/í, y/ý.

Každ.... človek je jedinečn.... Prejavuje sa to nielen v časti našej DNA, vo farbe vlasov či oč..., ale aj tam, kde si to väčšinou neuvedomujeme – na kostiach a svaloch, dokonca i na cievach, nervoch a orgánoch. V prax.... sa môžeme stretnúť s „dvojhlav....m“ svalom ramena, ktor.... nie je dvojhlav..., ale má tr.... či št....r.... a niekedy aj sedem hláv. Presne z tohto dôvodu nie je možné naučiť sa anatómiu z f....gurín, ale je potrebné použiť telá skutočn....ch darco....

V ľudskom tele sa nachádza mnoho častí, ktoré u našich evolučn....ch predkov plnili nejakú funkciu, no v súčasnosti ju už neplnia. Takéto časti naz....vame rudiment.... Evolúcia môže u niektor....ch rudimentov zájsť tak ďaleko, že sa v embryonálnom v....vine (v zárodku) niekedy nezaložia a po narodení ch....bajú. Tomu hovoríme, že sval sa v....sk....tuje variabilne. Nieked.... sa v....sk....tne, inoked.... nie. Rudimentárne sval.... sú často variabilné. Ak sa nev....sk....tnú, je to v poriadku, pretože ich neprítomnosť dan....m jed....ncom nijak nezabraňuje plnohodnotne žiť. Rozmnožovan....m však prenášajú svoje gén.... do ďalšej generácie.

Vývojom zabudnuté svaly, invivomagazin.sk (upravené)

b) Zakrúžkuj všetky spojky.

6 a) Prečítaj si text a vypíš všetky spojky.

Začalo mrholiť a vonku vybehli všetky autá. Nikomu sa nechcelo v takomto počasí utekať na autobus alebo na električku, alebo na metro. Sedím v autobuse stojaceho uprostred zápachy. Autá nielenže nervózne vytrubujú, ale vodiči vo vykúrených autách aj nervózne nadávajú. Zrazu sa z diaľky ozvala siréna. Autá začali trúbiť ešte viac, aby sa mohli uhnúť sanitke z cesty. Lenže v takej kolóne to nie je ľahké. Ak sa neposunie ten pred vami alebo za vami, nemáte sa kam uhnúť. Vodiči si ukazujú gestá a predbiehajú sa v súťaži o najhlasnejší klaksón, kým si sanitka pomaly preráža cestu pomedzi autá. Niekomu by sa to mohlo zdať zaujímavé, ale toto je moja denná rutina. Život vo veľkých mestách má okrem výhod aj svoje nevýhody. Časté zápchy alebo málo miest na parkovanie či meškajúca hromadná doprava. To mi pripomína, že do školy budem opäť utekať, inak prídem neskoro. K zastávke nám síce ostávalo už len niekoľko metrov, no vodiči MHD nás nesmú nechať vystupovať mimo zastávky. V mase ľudí som zbadala aj svoju učiteľku. Takže na prvú hodinu aspoň nebudem utekať sama. Autobus zastal a ja som sa pretláčala von. Vonku pršalo. Rozbehla som sa smerom k škole. Preskočila som jednu mláku, druhú mláku... Cítila som sa ako olympijský bežec cez prekážky. Dobešla som k ceste, no semafor mi všetko prekazil. Stačilo prejsť cez priechod a vbehnúť do školy, kde bolo sucho a teplúčko. Kto by si pomyslel, že sa budem tešiť do školy. Vtom ma však celú ošpliechal autobus a môj sen o teple a suchu bol preč...

b) Z vypísaných spojok zakrúžkuj tie, pred ktorými sa v texte nachádza čiarka.



1 a) Doplň i/í, y/ý.

Odked..... ex.....stujú autá so št.....rm..... kolesam.....?

V roku 1886 predstavili nemeckí konštruktér..... a podnikatelia Gottlieb Daimler a Wilhelm Maybach voz.....dlo so spaľovac.....m motorom. Je pravda, že aj to v.....zeralo ako koč, ale na rozdiel od Benzovej trojkolk..... malo št.....r..... kolesá! Daimlerov štvorkolesov..... motorov..... koč v.....volal skutočnú sensáciu. Štvorkolesové voz.....dlá bol..... oveľa stab.....lnejšie, a tak sa čoskoro v.....rábali už len autá so št.....rm..... kolesam.....

Ako fungovali prvé automob.....l.....?

Na rozdiel od kočov a vozov neboli prvé automob.....l..... ťahané koňm....., ale poháňané motorom. Ten sa zap.....nal pomocou ručnej kľuk..... tak, že sa roztoč.....l veľk..... zotrvačn.....k v zadnej časti voz.....dla. Predné kolesá sa ovládali volantom a riadiacou t.....čou. Prvé autá mali iba jeden či dva prevodové stupne a boli bez spiatočk..... Ak sa chcel človek autom otočiť, musel to zvládnuť cez s.....stém zákrut. Mnohé komponent..... bol..... zo železa či z dreva, ako napr.....klad veľké šp.....cové kolesá.

Ignatzy, P.: Autá (upravené)

b) Farebne zvýrazni všetky spojky.

2 Urč pravdivosť tvrdení.

Spojky sú plnovýznamové slovné druhy.

PRAVDA	/	NEPRAVDA
--------	---	----------

Spojky spájajú slová a vety.

PRAVDA	/	NEPRAVDA
--------	---	----------

Medzi spojky patria aj slová *čl'up*, *vari*, *okolo*.

PRAVDA	/	NEPRAVDA
--------	---	----------

3 Doplň vhodné spojky. Nezabudni dopísať čiarku, ak tam patrí.

Janka ja sme najlepšie kamarátky. Hovorí nám vyzeráme ako sestry.
Janka je o rok staršia. Mala problémy so srdcom nastúpila o rok neskôr. Ja som veľmi šťastná mám tú najlepšiu kamarátku.



Holá a rozvitá veta



1 Dopln chýbajúce písmená.

Amazonka

Počuli ste už toto slovo? (H/R) Koľk.... z vás si predstavili rieku vužnej
merike? (H/R) No jestvujú m....ty aj o Amazonkách. (H/R) Amazonk....
 boli bojovníčk.... (H/R) Vytvorili vlastn.... národ. (H/R) Ten s....dlil v oblasti
 podaukazom. (H/R) Amazonk.... však nev....tvorili štát. (H/R) Mali dve
 kráľovné. (H/R) Jedna sa venovala vojenskej činnost.... (H/R) Tá druhá
 zasa spravovala kraj....nu. (H/R) Muž.... ostávali doma. (H/R) Starali sa
 o domácnosť. (H/R) Amazonk.... si pred bojom natierali tv....r a telo. (H/R)
 Malo im to pom....cť zastrašiť s....pera. (H/R) V boj.... boli obratn....
 a s....ln.... ako muž.... (H/R)

Makarová, S.: Aby sa vyrovnali mužom v boji, obetovali znak ženskosti, korzar.sme.sk (upravené)



2 V texte úlohy 1 urč, ktorá veta je holá (H) a ktorá rozvitá (R).



3 Vyber vhodné slovo alebo slovné spojenie z ponuky a rozvi holú vetu.

najdlhší, ako o dušu, napínavú detektívku, vysoko, ako päť peňazí, pred naším domom, hlboko, ako rádio, dvere dokorán

Utekala.

Pytón je had.

Parkujem.

Otec čítal.

Katarína sedela.

Balón vyletel.

Je múdry.

Otvorte!

Nadýchol sa.

1 Podčiarkni predmety vo vetách a urč ich pád.

Milujem čokoládu. Najviac obľubujem pralinky. Minule mi teta darovala belgickú čokoládu. Chutila vynikajúco! Niekedy sa mi o čokoláde sníva. Ach, neviem si bez nej predstaviť život.

Predmet je vedľajší vetný člen. Označuje osobou, predmet, jav..., ktorý je dejom slovesa zasiahnutý (Vedci našli liek).

Predmet určujeme pomocou všetkých pádových otázok okrem nominatívu:

Vedci našli **liek**. (Koho/Čo našli? Liek. – **akuzatív**)

Hovorila **o dovolenke**. (O kom/O čom hovorila? O dovolenke. – **lokál**)



2 Slová v zátvorkách daj do správneho tvaru.

Poštár otvoril (bránka, A)

Brat kúpil (starká, D) novú (kniha, A)

Loď zachránila všetkých (stroskotanec, A pl.)

Hovorila o (to, L) neskutočne dlho.

S (výstavba, I) ešte nezačali.

Darčeky (on, D) vyčarili (úsmev, A)

Bez (lístok, G pl.) (oni, A) dnu nevypustili.

3 a) Vo vetách podčiarkni predmet.

Ujo Stano je poštár. Je s ním veľká zábava. Občas mu pomáham roznášať poštu. Práve nesieme veľký balík. Je určený pani Zelenkovej. Je veľmi ťažký. Čo sa v ňom môže ukrývať? Ujo vytiahol vozík. Takto nám to vraj pôjde ľahšie. Ja som ťahal vozík. Ujo Stano ho tlačil. Pani Zelenková nás už vyčkávala. Balík sme jej opatrne vyložili. Prezradila nám aj jeho obsah. Kúpila si novú práčku.

b) Vyber správnu možnosť.

Najviac predmetov v texte je:

A. v akuzatíve.

B. v datíve.

C. v lokáli.

Príslovkové určenie



Príslovkové určenie je vedľajší vetný člen. Označuje okolnosti, za ktorých sa dej uskutočňuje. Podľa významu sa rozlišuje príslovkové určenie:

- **miesta** (Kde?, Odkiaľ?, Kam?, Kadiaľ?): *Sanitka vyšla z nemocnice.*
- **času** (Kedy?, Odkedy?, Ako dlho?): *V Paríži žila celý rok.*
- **spôsobu** (Ako?, Akým spôsobom?, Do akej miery?): *Pricestovali k nám loďou.*
- **príčiny** (Prečo?, Pre akú príčinu?): *Od hladu mi už v bruchu vyhrávajú.*

1 a) Dopln chýbajúce diakritické znamienka.

Ja a Peto sme opat bezali do triedy. Isli sme neskoro. Potichu sme zaklopali. Vosli sme dnu a ucitelka na nas prisne zazrela. Hned ma aj vyvolala. Parada! Neveriacky som sa blizil ku katedre. Zacala sa ma pytat a ja som len sklucene pozeral na triedu. Nikto mi nepomohol. Od nervozity som zacal koktat. Cela trieda sa zacala naramne bavit'. Iba ja som sa citil hlupo. Teraz uz viem, ze mam chodit nacas.

b) Podčiarkni všetky príslovkové určenia.

c) Urč druh príslovkového určenia. Napíš ho nad slovo.

2 Dopln vetu podľa schémy.

Kedy?

Ako?

Kde?

Prečo?

Moji rodičia išli

3 a) Urč, či zvýraznené spojenie je príslovkové určenie miesta (M), času (Č), spôsobu (S) alebo príčiny (P).

b) Akou otázkou sa spýtaš?

	Otázka	Príslovkové určenie			
		M	Č	S	P
Jej spev mamu dojal k slzám .					
Spoza rohu na mňa vybehol pes.					
Vďaka odvahe dosiahol svoj cieľ.					
Pred kinom sme sa stretli o piatej .					
Izbu namaľoval naružovo .					

Vetný základ a jednočlenná veta

Rozlišuj:

- **slovesná jednočlenná veta** obsahuje **sloveso** (*Mrzne. Zrána bolo chladno.*);
- **neslovesná jednočlenná veta** obsahuje **iné slovné druhy** ako sloveso (*Super!*).



1 a) Doplň i/í, y/ý.

b) Farebne zvýrazni slovesné jednočlenné vety.

c) Podčiarkni všetky neslovesné jednočlenné vety.

Dnes bolo veľmi veselo. Janka sa ch...stala upiecť dezert. Mňam! K...snut... čerešňov... koláč. Vonku svietilo slnko. Mali sme voľn... deň. V...borne! Koláč sa v...daril. Celá kuch...ňa voňala. „F...ha! To je ale dobrota!“ zahlásil Jank...n otec. Janka pr...prav...la aj c...tronádu. No bola veľmi k...slá. Bří! Jank...na mama m...zbal...la koláč a zakr...čala: „Ol...via! Zmráka sa!“ Musela som od...sť domov. Večer sa počasie zmenilo. Pršalo. Bl...skalo sa. Bolo m...veľmi smutno. Doma som rodičov ponúkla koláčom. Ó! Veľm...im chutilo. Prežil...sme pekný deň. Bolo nám pr...jemne.



Jednočlennými vetami môžu byť:

- **názvy firiem, obchodov, kníh, značiek, hier** (napr. *Slovenka, Železnice Slovenskej republiky, Nebezpečný život detektíva Blomkvista, Dostihy a stávky, Puma*);
- **zvuky činností** (napr. *Círň!, Buch!, Klop-klop!*)
- **prejavy pocitov** (napr. *Joí!, Och!*)
- **príkazy alebo zákazy** (*Nefajčiť!, Neklopať!, Vystupovať!*)



2 V texte podčiarkni jednočlenné vety.

„Pozor!“ zakričal na mňa kamarát Michal. Rútil som sa dole schodmi na veľkú prestávku. No vôbec som nezbadal našu zamyslenú triednu učiteľku. Neskoro! Bola to čelná zrážka. A pre mňa mala katastrofické následky. Triedna ma nechala po škole čítať kapitolu z dievčenského románu. K tomu som mal ešte za domácu úlohu vypracovať stručný obsah. Och! Už len ten názov znel pre chalana otrasne.

Anna zo Zeleného domu. Zbolelo ma pri srdci. Hlavná hrdinka však nebola vôbec nudná. Vedela sa poriadne našťavať a všeličo vyparatiť. Mala talent dostať sa do všelijakých problémov. Bola ryšavá podobne ako ja. Super! Začalo pršať. Kým dážď ustal, obsah som mal hotový. Už sa zmrákalo. Obsah som zbalil do tašky a tešil sa, čo povie triedna. Hurá!

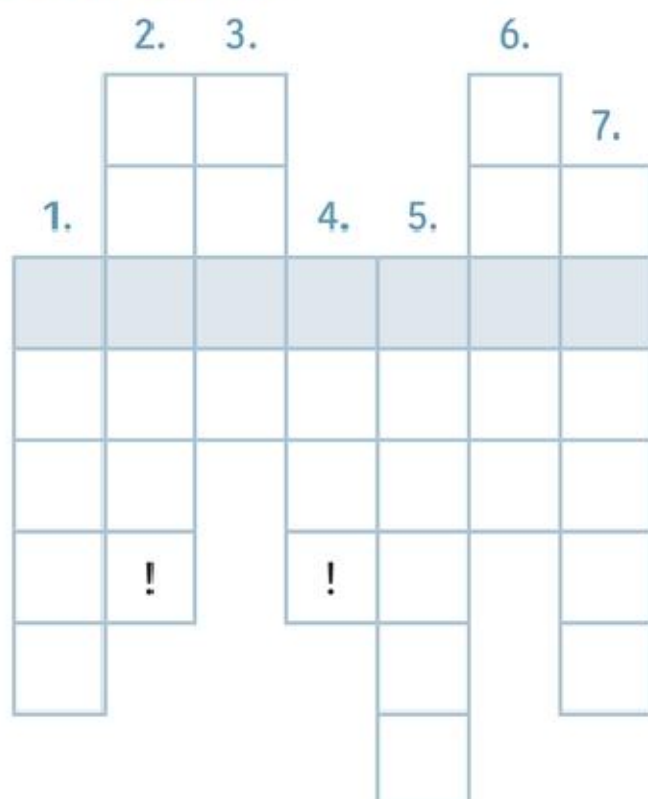
 **3 a) Dopln chýbajúce písmená vo vetách.**

b) Usporiadaj vety v správnom poradí tak, aby tvorili príbeh.

- ☐ Objednal to rad...ej na internete.
- ☐ Začalo snež...ť. Prišla z...ma.
- ☐ Zobral nás do obchod....
- ☐ Dne... sa už veselo l...žujeme.
- ☐ Otec sa preto rozhodol kúp...ť nám l...že.
- ☐ Tam je ve...a zlia....
- ☐ No bolo tam draho.



4 Dopln tajničku.



1. Snivalo. (Inak povedané.)
2. Ideme! (Inak povedané.)
3. Po bleskoch vždy...
4. Pozri sa! (Inak povedané.)
5. Vialo. (Inak povedané.)
6. Na začiatku a konci každej vyučovacej hodiny vždy...
7. Padal dážď. (Inak povedané.)

Viacnásobný vetný člen

Viacnásobný vetný člen je vytvorený z rovnakých vetných členov. Tieto vetné členy **oddeľujeme čiarokami** alebo jednoduchými **spojkami** (*a, i, aj, ani, alebo, či*).



Rozlišuj:

	Rozvitý vetný člen	Viacnásobný vetný člen
Podmet	<i>Jesenné <u>lúče</u> hriali na pokožke.</i>	<i><u>Raňajky</u>, <u>obed</u> i <u>večera</u> sú dôležité pokrmy.</i>
Predmet	<i>Mama kolíše <u>uplakané dieťa</u>.</i>	<i>Mama zavára <u>jablká</u>, <u>hrušky</u>, <u>slivky</u>.</i>
Prísl. určenie	<i>Júlia vstáva <u>veľmi skoro</u>.</i>	<i>Peter žil <u>v Japonsku</u>, <u>Nemecku</u> i <u>v USA</u>.</i>
Vetný základ	<i><u>Zákaz parkovať!</u></i>	



1 Dopln i/i, y/y.

Čachtick.... hrad sa presláv....l vďaka Alžbete Bátorovej. Väčšinu Bátorovcov charakter....zovali v....stredné povahové vlastnosť.... Viacer.... z nich sa v...ž...vali v samolúbosť..., p...che či t...ranstve. V pätnásť...ch rokoch sa stala Bátorová manželkou Frant....ška Nádašdyho. Ten bol znám.... vojvodca a v....n....kal v boj.... V bojoch preukazoval veľkú statočnosť a odvahu. Alžbeta Bátorová sa preslávila t....m, že muč....la nepoškvrnené dievčatá. Tie t....rala rozpálen....m voskom alebo železom. Hovor.... sa, že sa kúpala v ich krv.... Chcela ostať večne krásna.

Alžbeta Bátorová, *cachtickyhrad.eu* (upravené)



2 V texte úlohy 1 podčiarkni viacnásobné vetné členy.



3 a) Rozhodni, či zvýraznené slová tvoria jednoduchý (J), rozvitý (R) alebo viacnásobný (V) vetný člen.

b) Napíš, či sú zvýraznené slová v texte podmetom, predmetom alebo príslovkovým určením.

Dnes som obedoval s Petrom a Veronikou.	J	R	V	
Kniha R. Rollanda sa volá Peter a Lucia.	J	R	V	
Starí rodičia nás pozvali k sebe na prázdniny.	J	R	V	
Hudbu si púšťali veľmi nahlas.	J	R	V	
Zuzka a ja sme nerozlučné kamarátky.	J	R	V	
V lese som natrafil na diviaky.	J	R	V	

Vetné členy vo vete



1 a) Urč prísudok vo vetách. Slovesné prísudky označ S, slovesno-menné SM.

Ozvala sa hlásateľka. Vlak príde k nástupisku č. 3. Na túto cestu som sa veľmi tešil. Zatiaľ som necestoval vlakom po Sibíri. Transsibírska magistrála meria takmer desaťtisíc kilometrov. Cesta nám potrvá 77 hodín. Najviac sa teším na Bajkalské jazero. Raňajky, obed i večeru si vychutnáme v jedálenskom vozni. Náš vlak má veľa zastávok. Na každej zastávke nakúpim niečo na pamiatku. Míňame ihličnaté tajgy. Zastavujeme v Jekaterinburgu. Pred sto rokmi tu popravili cársku rodinu. Mesto je hranicou medzi Európou a Áziou. Pokračujeme ďalej. Prichádzame k Bajkalskému jazeru. Je druhým najväčším jazerom na svete. Posledný deň sa približujeme k Vladivostoku. Odtiaľto pôjdeme späť lietadlom.

b) Vo vetách podčiarkni vyjadrený podmet.

c) V texte farebne zvýrazni viacnásobný predmet.



2 a) V texte vyhl'adaj a farebne rozlíš predmet a príslovkové určenie.

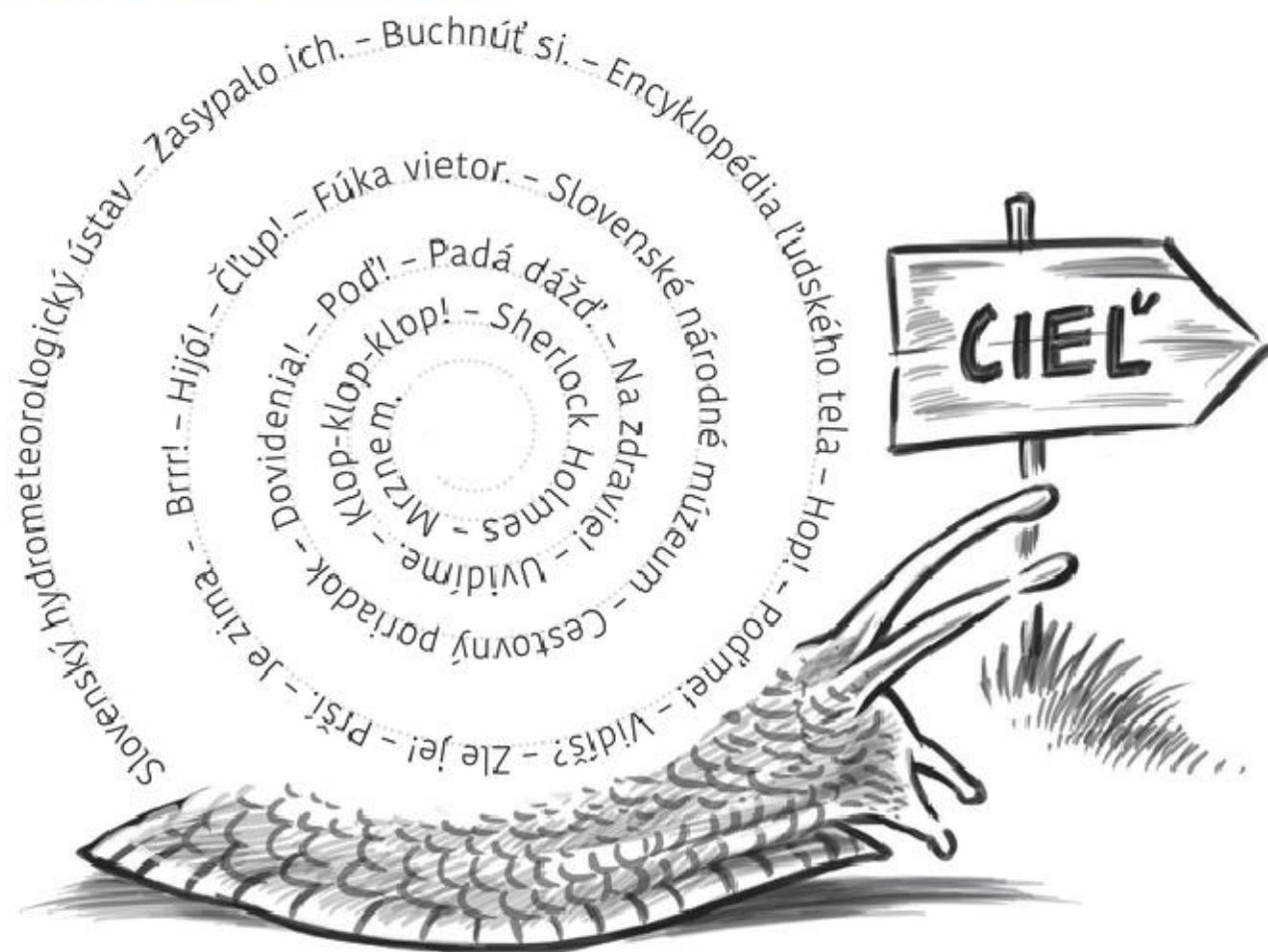
Omylom som zabudla na bratove narodeniny. Dlho som uvažovala o vhodnom darčeku. Nakoniec som mu kúpila knihu. Obľubuje dobrodružné príbehy. Teraz čakám na autobus. Musím stihnúť oslavu. Tá sa začína o piatej. Mamina vyzdobila celý byt. Vstávala veľmi skoro. Chcela všetko stihnúť. Ráno nás vyslala do školy. Vtedy začala piecť tortu. Tá bude z čokolády a banánov. Po celom byte rozvešala papierové reťaze aj balóny. Pozvala všetkých kamarátov a známych. Brat je teraz na karate. Z tréningu ho vezme ocino. Zámerne pôjdu okolo celého bloku. So sedmi máme dohodnuté znamenie. Vtedy sa všetci skryjeme.

b) Urč, v ktorom páde sú predmety použité vo vetách.

c) Rozlíš druh príslovkových určení (M – miesta, Č – času, S – spôsobu, P – príčiny).

d) Podčiarkni viacnásobné vetné členy.

3 Podčiarkni len jednočlenné vety.



- 4** a) Urč vetné členy vo vetách. Nezabudni určiť pád predmetov, druh prísudkov a príslovkových určení, ale aj to, či sú podmety vyjadrené alebo nevyjadrené.

Dunčo

vrčí

na neznámých.

Je policajtom

dvadsať rokov.

Nela

hovorí

po anglicky, nemecky aj francúzsky.

b) Vytvor vety podľa schémy.

Vyjadrený podmet – slovesný prísudok – predmet v akuzatíve – príslovkové určenie spôsobu.

(Nevyjadrený podmet) Príslovkové určenie času – slovesný prísudok – viacnásobný predmet v akuzatíve.

Príslovkové určenie miesta – vetný základ.



1 a) Doplň v texte i/í, y/ý.

Staré hodin..... odb.....jali sedem. T.....k-tak. Sadli sme si k stolu. Ó! To bola vôňa! Nieкто hlasno zaklopal na dvere. Buch! P.....chlo ma pri srdc..... Zľakol som sa. Dedko b.....val na samote! Bolo z.....ma. T.....cho! A ešte raz buch-buch. „Otvorte!“ ozval sa slab..... hlas zvonku. Dedko pr.....behol k dverám. Vpustil dnu s.....chravé počasie aj ľudskú b.....tosť. Zasnežen..... muž. R.....chlo nám v.....svetlil celú situáciu. Bol na v.....chádzke. Snež.....lo. Náhle sa zotmelo. Beda! V diaľke zbadal svetielko. Šlo z nášho kuch.....nského okna. Bežal za n.....m. Bolo mu ťažko. Lapal po d.....chu. Uf! Dostal sa k nášmu prahu a zabúchal. Dedko mu dal suché šat..... a teplú večeru.

„Už je dobre,“ utešoval dedko ustráchaného tur.....stu. Po niekoľk.....ch dňoch sme v miestn.....ch nov.....nách čítali doj.....mav..... článok. Môj záchranca.

b) Podčiarkni jednočlenné vety.

c) Vo vetách farebne zvýrazni predmet.

2 a) V texte podčiarkni príslovkové určenie.

b) Urč, či ide o príslovkové určenie miesta (M), času (Č), spôsobu (S) alebo príčiny (P).

Letisková kontrola

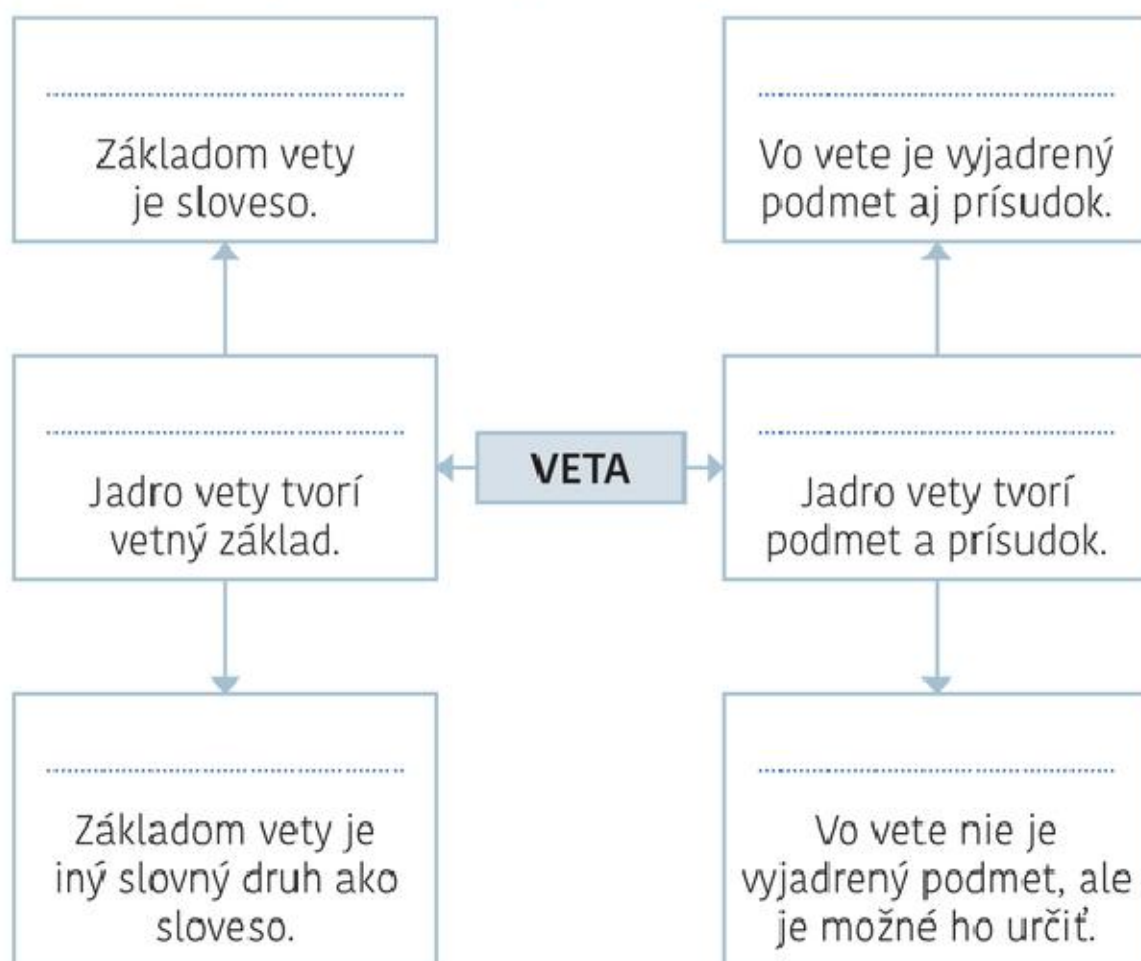
Práve cestujem lietadlom až do Kanady. Budem tam rok. V školskej súťaži vyhral som ročné štúdium v zahraničí. Musel som byť na letisku v pondelok ráno. Preto sme sa vybrali z domu skôr. Počas cesty sme chytili každú červenú. Stáli sme aj v zápche. No nakoniec sme dorazili včas. Rýchlo som naložil batožinu a prešiel check-inom [čekinom]. Predtým som sa však rozlúčil s rodičmi a mladšími sestrami. Mamina mala slzy na tvári. Aj mne sa tlačili slzy do očí. Ale popritom som sa tešil

na nové dobrodružstvo. Pri bráne čakalo niekoľko ľudí. Stále nemôžem uveriť, že sa to deje. Neveriacky pozerám von cez okno. Krídlo lietadla sa stráca v bielych oblakoch.

3 Urč, či sú zvýraznené slová holý (H), rozvitý (R) alebo viacnásobný (V) vetný člen. Správnu možnosť zakrúžkuj.

Mnohí chlapí zostávajú v práci až do súmraku.	H	R	V
Výkon je ohodnotený finančne i morálne.	H	R	V
Každá profesia si však vyžaduje spoľahlivého človeka.	H	R	V
Včera mi napadla myšlienka .	H	R	V
Rád by som v lete aj v zime pomáhal otcovi vo firme.	H	R	V
Raz chcem mať dobrý tím pracovníkov ako on.	H	R	V
Otec je skvelým lídrom a zodpovedným biznismenom.	H	R	V
Riaditeľ rozhoduje v prospech podniku i zamestnancov .	H	R	V
Môj otec ma inšpiruje vo výbere povolania.	H	R	V

4 Dopln mapu mysle. Urč, o aký druh vety ide.





1 a) Dopln v texte chýbajúce i/í, y/ý.

Karol Veľk.... sa však vtedy stal skutočne mocn....m panovn....kom. A už som t.... povedal, ako rýchlo vedel dob....jať nové územia? Popri vládnutí sa staral o svoj ľud. Za veľmi dôležité považoval škol.... a sám sa cel.... život vzdelával. Hovoril pl....nule po latinsk.... a nemeck.... Dokonca rozumel aj gréčt....ne. Hovoril veľmi prenikav....m hlasom. Zaoberal sa všetk....m.... starovek....m.... vedam.... a umeniam.... Od učen....ch mn....chov z Angl....cka a Talianska sa pr....účal rečn....ctvu a astronómi.... Povrávalo sa však, že p....sanie mušlo ťažko. Jeho ruka vraj bola zv....knutá držať meč.

Rád jazdil na lov. Bol i v....nikajúc.... plavec. Väčšinou sa obliekal len jednoducho. Nosil ľanovú košeľu, halenu s pestr....m.... hodvábn....m.... pruhm.... a dlhé gamaše, v z....me kožuš....novú kazajku a cez ňu modr.... plášť. K tomu si pr....p....nal meč so zlatou alebo striebornou rúčkou.

Gombrich, E. H.: Stručné dejiny sveta pre mladých čitateľov (upravené)

b) Farebne zvýrazni príslovky.

c) V prvom odseku podčiarkni viacnásobné vetné členy.

d) Zakrúžkuj slová, ktoré sa dnes už bežne nepoužívajú.

2 a) Dopln v texte chýbajúce i/í, y/ý.

Kam sa podeli m....šlienky....

Keď....si, nebolo to až tak dávno, všetk....ch ľudí.... napádali m....šlienky.... Boli to také zúr....vé tvor.... Mali drobné pazúr....k.... a dlhé m....šie chvost....k.... Aj b.... ste si ich s ob....čajnou m....šou poplietli, neb....ť t....ch kr....del. Mali veľké červené kr....dla s čiern....m.... bodkam.... Každé kr....dlo ich malo aspoň sedem. Ale ch....tili voľajak....



v.....rus a začali napádať ľud..... Jaz.....kovedc..... teda v.....našli ant.....b.....otiká, ktoré mali ľud..... ochrániť. Zaviedli pr.....sne prav.....dlá ich použ.....vania a ľud..... už m.....šlienka..... prestali napádať. Iba občas niektorá v.....let..... a pokúsi sa skoč.....ť po nejakom neborákov..... Ved' ako často dnes počujete: „Napadla ma m.....šlienka!“ Pre zmenu teraz ľudia čakajú, k.....m ich kopne nejaká múza. Občas len tak uvažujem, či nebolo lepšie, keď vás napadla m.....šlienka, ako teraz, keď do vás neustále kope nejaká múza.

b) Podčiarkni v texte prídavné mená, v ktorých sa uplatnilo pravidlo o rytmickej krátení.

c) Farebne zvýrazni slovo, ktoré sa skloňuje podľa vzoru pávi.

3 a) Vyplň chýbajúce údaje v tabuľke.

b) Urč, či ide o skratku, značku, iniciálovú skratku alebo skratkové slovo.

Celé slovo/slovné spojenie	Skrátený tvar	Druh skráteného tvaru
Slovenský paralympijský výbor		
	€	
	SAD	
Geodetické práce Košice a okolie	GEPRA	
pred naším letopočtom		
	s./str.	
centimeter kubický		
Národný park Nízke Tatry		
	§	
	DOD	
inžinier		
cestovná kancelária		
Pieninský národný park		

4 a) Oprav text doplnením diakritických znamienok.

Dnes babka oslavuje svoje sedemdesiate prve narodeniny. Stretne sa tu cela rodina. Pridu dve starsie otcove sestry, takže po dlhom case znova uvidim svojich bratrancov a sesterky. Pride aj babkina mladšia sestra, prateta Zita. Otec mi slubil, že ma vezme na povalu. Och! Už sa tesim, ake poklady tam najdeme. Vraj je tam aj otcov starý kazeták s celou zbierkou kaziet. Ha-ha! Aspon konečne zistím, čo to je a ako to funguje. Babka vravela, že tam niekde je aj hi-fi veža. No to som zvedava, čo je to za vezu. Hm... Asi nejaký predchodca wifiny.

b) Podčiarkni všetky jednočlenné vety.

c) Farebne zvýrazni slangové slová.

5 a) Doplň správne koncovky.

Otcov kazeťák sme už nenašli. Bola tam len hi-fi veža. Vyzerala celkom inak, ako som si ju predstavovala. A neboli tam ani kazet..... Až neskôr sme zistili, že ich babka darovala spolu s kazeťák..... Našli sme tam však staré kukučkov..... hodin..... Zakopla som o škatuľu so zhrdzaven..... nožnic..... a váh..... Vyskúšala som si pár staromódn..... okuliar..... a pod doskami objavila jedny star..... vyrezávan..... dver..... Okrem toho už len kopa oblečen..... Star..... ponožk....., záster....., šortk..... a tielk....., svetr..... Neviem, čo s tým babka plánovala robiť. Asi sa pripravovala na zimu



ako v Himaláj..... Otec tam našiel niekoľko kníh zo svoj..... zbierk.....
z mladost..... Boli to knih..... o cestovan..... a turiz..... po Pyrenej.....,
po Filipín....., po Alp..... či v Atén..... Zbadala som na otc.....,
ako znova zatúžil precestovať svet. Z fantazírovania nás prebudila
mama a my sme sa opäť ocitli u babk..... v Hlivišt.....

b) Podčiarkni v texte pomnožné podstatné mená a urč ich vzor.

6 a) Prečítaj si Simonin zážitok a správne doplň chýbajúce písmená.

S mojo..... sestro..... sme v.....hrali v rozhlasovej súťaž..... zájazd k moru. Plá.....,
jedlo aj pamiatk..... sme si už.....vali až do momentu, ke..... mojej sestre pri-
šlo zle. V.....brala som sa teda autobusom do lek.....rne kúp.....ť ac.....lp.....r.....n.
Najpr..... som si pozrela mapu, kde sa nachádza najbli.....šia lek.....reň. Naš-
la som dve. Každá však bola in.....m smerom. Nevedela som sa rozhod-
n.....ť, a tak som si pozrela graf.....kon, ab..... som vedela, ktor.....m smerom
tam budem skôr. No ani to nepomohlo v.....riešiť moju d.....lemu. Naokolo
ani noh..... N.....k, koho b..... som sa sp.....tala. Všetci sa schov.....vali počas
poludňajšej siest..... Nakoniec som nast.....p.....la na autobus s t.....rk.....sovou
metal.....zou, pretože pr.....šiel sk.....r. Počas cest..... som sledovala okolit.....
kraj.....nu. Autobus sa rútil v lab.....r.....nte ul.....c, keď zrazu nastalo zemetra-
senie. Ep.....centrum bolo oč.....v.....dne blí.....ko. Autobus zastal aše.....ko
sa poriadne otriasalo. O chvíľ.....u sme už začuli s.....rén..... policajn.....ch,
hasičsk.....ch a z.....chr.....n.....rsk.....ch á.....t. Uvedomila som si, že som ve.....mi
sm.....dná a deh.....drovaná. No museli sme ostať na mieste, k.....m sa ob-
nov..... doprava.še.....ko nakoniec dobr..... dopadlo. Nikomu sa nič v.....žn.....
nestalo. Iba budem mať nachví.....u ant.....patiu k cestovaniu.

b) Podčiarkni slová cudzieho pôvodu.

c) Farebne zvýrazni dokonavé slovesá.

d) Z textu vypíš zložené slovo.

7 a) V texte zakrúžkuj predložky a podčiarkni spojky.

Zajac súhlasil a jež odišiel. Cestou hútal:

„Zajac sa spolieha na svoje dlhé nohy, ale ja ho prekabátim. Je to vznešený pán, ale sprostáčik, musí mi zaplatiť...“

Keď prišiel domov, povedal svojej žene:

„Žena, chytro sa obleč, pôjdeš so mnou do poľa.“

„Čo sa robí?“ spýtala sa ho.

„Stavil som sa so zajacom o zlatý toliar a fľašu pálenky, že ho predbehnem, musíš tam ísť so mnou.“

„Och, panebože!“ skríkla na ježa jeho žena. „Zbláznil si sa? Načisto si stratil rozum? Akože sa chceš pretekať v behu so zajacom?“

„Čuš, žena,“ hovorí jež, „to je moja vec! Raz-dva sa obleč a hybaj so mnou!“

„Teraz dávaj pozor, čo ti poviem. Vidíš tú dlhú roľu? Na nej sa chceme pretekať. Zajac beží v jednej brázde, ja v druhej. Začneme zhora. Ty nebudeš inšie robiť, len si staneš tu dolu do mojej brázdy, a keď príbehne zajac na druhý koniec, zakričíš – ja som už tu!“

Grimm, J. – Grimm, W.: Rozprávky (upravené)

b) Vypíš z príbehu všetky citoslovčia.

8 a) Číslovky v zátvorkách napíš slovom.

Ahoj! Som Agapito. Pochádzam z Mexika.

Narodil som sa v Iguale. Som (5.)

dieťa v poradí. Pochádzam z chudobnej

rodiny, no teraz žijem v Acapulcu [Akapul-

ku]. Je to (2.) najväčšie mesto

v Guerrere. Zarábam si skákaním do vody.

Skáčem z útesu La Quebrada. Meria približ-

ne (30) metrov. Skáčem spolu

s priateľmi. Turisti nám za to platia, ale

oni to nikdy nechcú skúsiť. Je to veľmi



nebezpečné, pretože útes nie je kolmý. Vždy sa musím silno odraziť. Musí to byť aspoň (4) metre do diaľky. Hĺbka vody je počas odlivu niekedy len (2) metre. Jeden takýto skok stojí (60) pesos. Sú to približne (3) eurá. Za deň skočím do vody asi (12 x) Počet závisí od množstva turistov. Tí od úžasu nedýchajú. Polovicu zo zarobených peňazí posielam rodine.

b) Podčiarkni základné číslovky.

c) Urč druh zvyšných čísloviek. Nad slová napíš R (radová) alebo N (násobná).

d) Vypíš z textu neslovesnú jednočlennú vetu.

9 a) Farebne zvýrazni predmet a urč, v ktorom je páde.

Nerád chodím výťahom. Nútene sa rozprávať so susedmi je otrava. Cestou hore sa človek o susedoch veľa dozvie. Pani Martáková z prvého rada varí kapustu. Na druhom býva slečna Veselá. Tá pracuje v banke. Často ju vidieť elegantne oblečenú. O poschodie vyššie býva pán Ay. Je to Turek. Na Slovensku žije už dlhší čas. Pracuje vo výskumnom ústave. Na štvrtom poschodí bývajú Haninovci. Pani Haninová je veľmi nepríjemná. Stále stojí za dverami a sleduje chodbu. Pán Hanina chodí venčiť ich psa Krča. Ten pes si život veru neužije. Dať mu také meno! Pán Hanina je manželkin vyslanec. Z prechádzky jej vždy prinesie nové klebety. Bez nich sa nemôže vrátiť domov. A úplne hore bývajú Gajdárovci. Tí sú moji obľúbenci. Najmladšia Ivetka je moja najlepšia kamoška. Ja bývam na piatom s babkou. Kto vie, čo si susedia myslia o mne?

b) V texte podčiarkni radové číslovky.

c) Z textu vypíš neurčitú číslovku.

10 a) V každej vete farebne zvýrazni príslovkové určenie a urč jeho druh.

Ráno začal zvonit' budík. Obliekol som sa a zbehol som po schodoch. Dnes ma čaká môj prvý koncert. Nikdy som nebol v divadle. Nedočkavo sme si posadali na miesta. Umelci vybehli na pódium. Ozval sa obrovský aplauz. Poklonili sa a sadli si k aparátúre. Gitarista bol lídrom skupiny. Bol veľmi aktívny. Stále pobehoval po javisku a spieval. Neskôr sa k nim pridala aj svetoznáma diva. Tento autentický zážitok sa oplati- lo vidieť!

b) Vypíš z textu slová cudzieho pôvodu.

c) V texte zakrúžkuj slovo, ktoré vzniklo skladaním.

11 Doplň i/í, y/ý.

(Po)krok..... robotov

Robot....., ktoré majú v.....konávať úloh..... dosiaľ v.....konávané ľuďm....., môžu, ale ne- musia v.....zerať a poh.....bovať sa ako človek. Zatiaľ je im.....tácia chôdze sprevádzaná ne- stab.....l.....tou v urč.....t.....ch situáciách. Zatiaľ. Už spom.....naná súťaž RoboCup popri tom, že je zábavná, je zároveň ak.....ms..... technolog.....ckým inkubátorom. Má amb.....ciózn..... cieľ, aby v roku 2050 mohol b.....ť t.....m robotov rovnocenn.....m súperom pre muž- stvo, ktoré v.....hrá na svetovom šamp.....onáte. Zatiaľ pri pohľade na súčasné, pomerne ťarbavé robot..... sa tak.....to cieľ zdá nedosiahnu- tel'n..... Ale ak porovnáte schopnosť..... a obratnosť..... robotov za posled- n.....ch 5 rokov, pokrok je až neuveriteľ'n.....



Lacko, Ľ.: Ako kráčajú roboti?, PC Revue (upravené)

12 a) Spoj pomenovania s ich skráteným tvarom.

MDŽ	ulica
ul.	strana
ZRPŠ	Organizácia spojených národov
H ₂ O	a podobne
Slovnaft	Medzinárodný deň žien
km/h	per cento
OSN	Chemický kombinát
str.	Združenie rodičov a priateľov školy
ap.	situačná komédia
%	kilometer za hodinu
CHEMKO	Slovenská nafta
sitkom	oxid vodný (voda)

b) Skrátené výrazy správne doplň do tabuľky.

Značky	Skratky	Skratkové slová	Iniciálové skratky

13 V rade slov vyškrtni tie, ktoré nevznikli skladaním.

ľadoborec, pozorovateľ, vierozvestca, cestovateľ, teplovzdušný, ohľadu-
plný, ľudoprázdno, zasluhujúco, veľkoobchod, pravouhlý, hodnoverný,
obsahujúci, pozoruhodný, vierovyznanie, polotovar, pohovka, veľavravný,
cyklotrasa, bleskurýchlo, medziľudský, prepracovaný, vyznamenaný

14 a) Doplň i/í, y/ý.

Moja staršia sestra sa chce stať profes.....ónálnou baletkou. Jej vzorom sú Svetlana Zakharová a Gillian Murphyová [Džilijan Márfiová]. Obe sú svetoznáme primabalerín..... Ja i rodina ju v jej ús.....l..... podporujeme. No mus..... ešte veľa pracovať. Okrem toho má aj pr.....sn..... režim a stravovanie. Okrem tré.....ngov chodí každé ráno behať a raz do t.....ždňa aj pos.....ľňuje. Jej strava je v.....vážená. Každé dve hodín..... niečo zje. Väčš.....nou je to jogurt, banán, jablko alebo müsli..... Na obed jej mam.....na v.....vára zdravé jedlá. Sestra je na seba veľmi pr.....sna. Obd.....vujem svoju sestru, že tak tvrdo a usilovne pracuje na svojom sne.

b) Podčiarkni viacnásobné vetné členy.

c) Urči, ktorá z možností o slove primabalerína **nie je** pravdivá.

- A.** Je to zložené slovo.
B. Ide o slovo cudzieho pôvodu.
C. Mužský rod slova je primabalerín.

15 a) Dopln chýbajúce písmená.

Celá rodina sa so mnohou tešila. Naše družstvo zaskalo ďalšie
vŕtáctvo. Určenie vzdialenosti sa nám podarilo zabezniť pod
tridsaťminútovú limit. Kvalifikovali sme sa na majstrovstvá
veta. Natešení sme vraťali z Litvy domov na Slovensko.
Chcela ma babka. Moja najväčšia fanúšička. Babka žije
skromne. Najradšej mám, keď v zime zakúrim peči. Už sa teším
na babkinu vbornú slepičiu polievku. Možno chutí lepšie len
preto, že ju robím od srdca. Vždy jej zjem veľmi veľa. Už mi
škvrka v žalúdku.

b) Podfarbené hlásky z úlohy a) doplň v danom poradí do prázdnych políček.

--	--

--	--

--

--	--	--	--

Vzory pomnožných podstatných mien

Mužský rod	Pád	vzor DUB		vzor STROJ	
	N pl.	duby	Topoľníky preteky brehy	stroje	okuliare Leváre kríže
	D pl.	dubom	Topoľník ^{om} pretek ^{om} breh ^{om}	stroj ^{om}	okuliar ^{om} Levár ^{om} kríž ^{om}
	L pl.	(o) dub ^{och}	(o) Topoľník ^{och} (o) pretek ^{och} (o) breh ^{och}	(o) stroj ^{och}	(o) okuliar ^{och} (o) Levár ^{och} (o) kríž ^{och}

Ženský rod	Pád	vzor ŽENA		vzor ULICA	
	N pl.	ženy	noviny dejiny Tatry	ulice	Vianoce husle Hybe
	D pl.	ženám	novinám dejinám Tatrám	uliciam	Vianociam husliam Hybiam
	L pl.	(o) ženách	(o) novinách (o) dejinách (o) Tatrách	(o) uliciach	(o) Vianociach (o) husliach (o) Hybiach

Stredný rod	Pád	vzor MESTO		vzor SRDCE	
	N pl.	mestá	Košariská nosidlá ústa	srdcia	Hlivištia nebesia pľúca
	D pl.	mestám	Košariskám nosidlám ústam	srdciam	Hlivišti ^{am} nebesi ^{am} pľúca ^{am}
	L pl.	(o) mestách	(o) Košariskách (o) nosidlách (o) ústach	(o) srdciach	(o) Hlivišti ^{ach} (o) nebesi ^{ach} (o) pľúca ^{ach}

Slová cudzieho pôvodu

Angličtina	blaf, gól, skejt, parkovisko, štart, mikina, klaksón, zips...
Francúzština	guráž, adresa, klavír, oranžový, elán, gurmán, parket, miliarda...
Nemčina	fuška, fusakle, hermelín, pánt, erb, kefa, rímsa, šiltovka...
Latinčina	video, funkcia, barla, materiál, inštalácia, palác, recept, ceruzka...
Iné jazyky	karta (tal.), elixír (arab.), gombík (maď.), jachta (hol.), papuča (perz.), cigareta (indián.), kečup (malaj.), guma (egyp.), auto (gréc.)...



Obsah

Opakovanie učiva z 6. ročníka.....	2
Významová rovina jazyka.....	20
Skracovanie slov.....	20
Spisovné a nespisovné slová.....	22
Slová podľa dobového výskytu.....	23
Slová cudzieho pôvodu.....	24
Tvaroslovie.....	28
Pomnožné podstatné mená.....	28
Základné číslovky.....	32
Radové číslovky.....	33
Násobné číslovky.....	34
Určité a neurčité číslovky.....	35
Slovesá.....	38
Spojky.....	42
Skladba.....	46
Holá a rozvitá veta.....	46
Predmet.....	47
Príslovkové určenie.....	48
Vetný základ a jednočlenná veta.....	49
Viacnásobný vetný člen.....	51
Vetné členy vo vete.....	52
V celi.....	56

Pravopisný semafor



Máme radi našu Zem!

ISBN 978-80-8120-863-8



9 788081 208638